

Brassói Lapok

XXIX. évfolyam
174. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1933. évi augusztus 3

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedés* díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Négyszemközt a kis szobában

Egy felsőkereskedő közlése a pénzügyigazgatóságra 12 kereskedőt. Szabályos idők voltak, de a pénzügyigazgató ságon ennek ellenére szívélyesen és négyszemközt fogadták őket. Nem nagy ügy, amivel zaklatják őket, mondotta a szent pénzügyi hatalmasság. Csupán arról volna szó, hogy kenjék meg egy kicsit a kereket. Némi veszteséget is pénzt kérünk, tisztesség ne essék szólván.

A kereskedők elcsodálkoztak. Nem a veszteséget pénzen. Előre ez nem új. Sőt nem is kellemetlen. A nagy adóterekben gyakorta még vigasztaló is, hogy korrupcióval enyhíteni lehet. De csodálkoztak azért, mert valamennyien patenta fixa alapján fizetik adójukat. Tehát nincs mit remélniük. S így önként kővetkezik, hogy a pénzügyi kiskirálynak sincs tőlük remélővalója.

A válasz azonban erre a kifogásra is készen állott. Igaz, hogy patenta fixa de a kereskedőknek azért nem lehet elfeledkezniük arról, hogy ellenőrzés, felülvizsgálat, inspekcio is van a világon. Kellemetlenkedni mindig lehet. Ezt a kellemetlenkedést tessék megoáltani némi aprópénzzel.

Ehhez azután kell orcátlanság. Hivatalos időzével, hivatalos helyiségben zsarolni azon a címen, hogy ha nem adsz, akkor sárbatiprom a törvényt, ez már több a soknál.

Azt még tudomásul vesszük, hogy törvényes jogainkért borrapalóznunk kell. De azt, hogy fizessünk, nehogy törvénytelenkedjenek velünk, már nem viselhetjük el.

Pénzügyminiszter ur, nem férhet kétség hozzá, hogy önt illeti a szó.

Ferencz József koldusbotja

Milyen egyszerű és jelentéktelen híresek az, hogy Ferenc József — mégcsak távolról sem téveszthető össze a néhai császárkirállyal — brassói munkanélküli világgá ment. Otthagytá asszonyát, aki mellette éhezett, lakását, ahonnan ki akarta dobni a háziur, családját, amelyet úgy sem tudott ellátni, összeszedte betyárbutorát és gyalogosan nekivágott a világnak.

— Amíg munkát nem kapok, nem látz viszont! — írta bucsuzóba Ferencz Józsefnek.

Ha a kóborló munkanélküli kitart eme elhatározása mellett, akkor Ferencz József és Ferencz Józsefné örökérvé elváltak tekinthetők. Legalább is nagyon kevés a remény arra, hogy Ferencz József munkát kapjon.

Amint az összes ferenczjózsefeknek is reménytelen a helyzetük. Ez a társadalom, amelyet dicsérni bölcs és kifizetődő dolog, sok érdemes jogot alkotott. Csupán egyetlen jogról feledkezett meg: az élethez való jogról.

Ugyanis élni manapság kezd luxus lenni.

Lassanként kikerekedik a régi mesevilág: nekiállunk az országutaknak szerencsét próbálni. De míg a mesékben szegény ifjak indulnak el, hogy gazdag és híres férfiak legyenek, addig most nyomorgó családapák vonszolják magukat, hogy idegenben halhassanak éhen és boldog, névtelen halottakká változhassanak.

A kéthatalmi ellen négyhatalmi

Közép-Európa ujjaépítésének előfeltétele: Németország jelentse ki, hogy Ausztriát illetőleg területileg érdektelen

A nagy Jouvenel-terv, amely a békeszerződések kérdését is meg szeretné oldani

Páris, augusztus 2.

De Jouvenel szenátor, aki eddig Franciaország római követe volt, a Neues Wiener Tagblattnak érdekes nyilatkozatot adott arról a különbségről, amely Európa politikai helyzetét Daladier kormányra jövétele előtt és után jellemzi.

Daladier előtt az a veszély fenyegetett, hogy két hatalmi blokk alakul ki. Ezt azzal ellensúlyozták, hogy létrehozták a négyhatalmi egyezményt, biztosítva e hatalmak békés együttműködését. Az egyezmény első gyakorlati eredménye Franciaország és Olaszország tárgyalása volt Közép-, illetve Délkelet-Európával kapcsolatban. Sem Páris, sem Róma nem emelt itt területi igényt. Így azután létrejött a francia-olasz megállapodás Közép-Európa helyzetének feljavítására és a gazdasági ellentétek elsimítására vonatkozólag. Különösen Olaszországnak Jugoszláviával és Romániával való gazdasági összekapcsolása és Triesztnak, valamint Fiumének kihasználása, mint praktikus eredmények említendők fel.

Franciaország gazdasági érdekei világosak és a közelebből megkezdődő technikai megbeszélések során könnyen honosíthatók lesznek annál inkább, mivel úgy Olaszország, mint Franciaország területileg érdektelenek Közép-Európában és így politikai nehézség nem forog fenn. A Duna-államok politikai függetlenségét biztosítani kell. Ezzel szemben az antagonisztikusan ható blokk-képződéseknek minden áron elejét kell venni. A francia-olasz megengedés még további három szempontnak ad lehetőséget:

1. Kétoldalú gazdasági megállapodások létrehozása a Duna-államok között.

2. A Duna-országok szervezett gabonapolitikájának keresztülvitele.

3. A belga példa szemlélőtt tartásával a pénzügyi közös szabályozása.

Tehát mindenki, érdekeinek és érzelmeinek megfelelőleg, köthet szorosabb vagy kevésbé szorosabb kapcsolatokat. Ezzel kapcsolatban

Franciaország elismeri, hogy az olasz gazdaságpolitika erősítésére szükség van.

Jouvenel ezekután kifejti még, hogy a helyzet jelentősen tisztázódna, ha Németország Franciaországhoz, Angliához és Olaszországhoz hasonlóan leszögezné, hogy

területileg érdektelen Ausztriával kapcsolatban

— ha az osztrák politika függetlensége

mellett foglalna állást. Amíg egy ilyen nyilatkozat nem hangzik el, Közép-Európa ujjaépítésének előfeltételei hiányoznak.

Ami a revízió kérdését illeti, Franciaország és Olaszország között megegyez az egyetértés.

A Duna-államok gazdasági és pénzügyi nekilendülése és politikai megnyugvása után a revíziós probléma, amit egyébként

Jouvenel nem becsül nagyra, előtérbe nyomulhatnak. Egyébként Jouvenel ezzel kapcsolatban félmegoldásokra gondol, például semleges zónák teremtésére.

Jouvenel e nyilatkozatában szépen megkerüli azt a tényt, hogy Páris és Róma között az ellentét éppen a revízió kérdésében áll fenn leginkább. Az is jellemző, hogy Jouvenel nem beszél Gömbös római útjáról.

Benes és Titulescu Rómába mennek?

Egyébként Gömbös római útjáról a párisi sajtó még mindig ellentmondóan ír. Az „Ere Nouvelle” gunyosan azt kérdezi, hogy vajjon ezek a tárgyalások megfelelnek-e a négyhatalmi egyezmény szellemének, amely azt követeli, hogy revíziós kérdések tárgyalásánál az érdekelt nagyhatalmak valamennyien képviselve legyenek?

A Petit Journal azt jelenti Rómából, hogy

az egyezkedési tárgyalások a kisántanttal is meg fognak kezdődni.

Benest már meg is hívták Rómába,

Titulescu pedig Velencében üdül tehát minden pillanatban útgorhat Mussolinihez.

A semleges-zóna rendszere

Gömbös magyar miniszterelnök és Mussolini római tanácskozásai most már izgalomban tartják az egész világsajtót. Már a tegnapi jelentések mutatták, hogy a négyhatalmi egyezmény, amelyről a megkötésekor azt tartották, hogy bizonyos szempontokból és főként a revízió kérdésében az eddigi olasz álláspont feladását jelenti, tulajdonképpen nyilegyenesen abba a vonalba esik, amely Mussolini politikai elképzelését eddig is jellemezte. A magyar és olasz viszony a négyhatalmi egyezmény megkötése után elhidegült, látszott, mert azt is jelentette, hogy Mussolini engedett annak a francia álláspontnak, amely természetesen a kisántantnak kedvezett s amiből Franciaország nem engedhetett.

Gömbös római látogatása során kiderült, hogy Mussolini a négyhatalmi egyezményről nem adott fel semmit eddigi elképzeléseiből. Így vehető ez most ki a francia sajtó megnyilatkozásából is. Az Ecb de Parisban a neves francia publi-

cista, Pertinax, nagy cikket írt Gömbös és Mussolini római tanácskozásai kapcsán. A cikknek rendkívül érdekes megállapításai vannak. — Pertinax azt hiszi, hogy Chambrunnak, az új római francia nagykövetnek, egyetlen fontos megbízása van: kikélni azt, hogy miképpen vélekedik az olasz kormány a leszerelés kérdésében most, a négyhatalmi szerződés után és azután, hogy az eddigi mérges kelevényekre Franciaország hideg borogatást engedélyezett a revízió kérdésében tanúsított meghátrálásával. Most már ugyanis — írja Pertinax, — nem kétséges, hogy a revízió kérdésének úgy Genfben a Népszövetség előtt, mint mindenütt a diplomáciai asztaloknál, napirenden kell szerepelnie. Erre mutat Jouvenelnek az a bizonyos kijelentés is, amely szerint

Franciaország hajlandó volna semleges zónákat iktatni azokra a pontokra, melyek a revízió kérdésével kapcsolatban fájdalmasak.

Jouvenel ezzel a kijelentésével beismerte, — írja Pertinax —, hogy Franciaország a négyhatalmi szerződésből kifolyólag hajlandó tárgyalni a revízió kérdéséről. Ez, természetesen, még csak elmélet, amitől a gyakorlat még messze van. Nem kétséges azonban, hogy Franciaországnak van más terve a gyakorlatra vonatkozólag is. Jouvenel kijelentése például nem magyarázható másként, minthogy Franciaország belemenne abba, hogy a jelenlegi államhatalom fennhatósága alatt Szlovénzónának, Ruszinszónának és Erdélynek autonómiát biztosítsanak.

Ez lenne az a semleges zónarendszer, a minnek a formájában Franciaország a revízió kérdését egyelőre és talán időre megoldani akarja.

Pertinax figyelemre méltó dolognak tartja azt is, hogy Grandi volt olasz külügyminiszter, jelenlegi londoni követ haza utazott Londonból Rómába, hogy ottthon beszámoljon s aztán Olaszország megtehesse a második lépést. Ez a második lépés pedig hamarosan megtörténik, mert nem kétséges, hogy már

az ősz folyamán sürű tárgyalások indulnak meg Rómában s ezeken a tárgyalásokon Titulescu román külügyminiszter is részt vesz.

Pertinax ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra is, hogy a Titulescuhoz közelálló román lapok utjabban egészen meglepő hangokat pengenek s hangoztatják, hogy Románia sem dughatja a homokba a fejét és számolnia kell az új idők új követelményeivel.

Pertinax cikkét az Echo de Paris jelentésekkel is kiegészíti. Táviratokat közöl, amelyek szerint a római megbeszélések, amelyek már a gyakorlati megoldásokra vonatkoznak, minden valószínűség szerint már szeptember 15-én megkezdődnek. Egyidejűleg a Népszövetség is napirendre tűzi a kérdést.

ANSCHLUSS ESETÉN A KISANTANT NEM MOZGOSÍT

Ehhez a kérdéshez tartozik az Echo de Parisnak egy jelentése is, amely szerint a most lezajlott prágai értekezleten a kisantantállamok külügyminiszterei elhatározták, hogy

Ausztriának Németországhoz való csatlakozása esetén nem mozgósítanak, mert ez a politikai fordulat a kisantantállamokat csak közölte érdekli.

Minden figyelmüket Magyarország felé fordítják és erejüket arra tartogatják, ha Magyarországon a királykérdés rendezésével kapcsolatban olyan megoldás merülne fel, amit a kisantantállamok a maguk szempontjából veszélyesnek tartanak.

Robu képviselőt letaszították a szónoki emelvényről

Tilea augusztusra nagy eseményeket jósol

Bukarest, augusztus 2.

A belpolitikai életben teljes a szélcsend. Némi érdeklődést egyedül Tilea államtitkárnak az a titokzatos nyilatkozata vált ki, hogy augusztusban nagyfontosságú politikai események következnek be. De hogy ezek az események miféle természetűek lesznek, arról már nem beszél a krónika.

Ezenfelül mindössze annyi történt, hogy Cuza pártja Storojine városban gyűlést tartott, amely botrányba fulladt. A gyűlés közönsége ugyanis ellenszenvet fogadta Cuza beszédét, majd Robu képviselőt, aki képviselőházi botrányával tett szert hírhedségre, a szó szoros értelmében lehajították az emelvényről. Sebesülés nem történt.

Már huszonötezer cserkész táborozik Gödöllőn

Baj volt a jugoszláv határon — A lengyelek is megkérték — A cserkészmozgalom alapítója Budapestre érkezett

Gödöllő, augusztus 2.

Baden Powell lord, a cserkészmozgalom világhírű megalapítója, hétfőn este 10 órakor 120 osztrák cserkész kíséretében, bécsi hajóval inkognitóban Budapestre érkezett. A lordot Khuen-Héderváry Károly gróf fogadta. Amikor autóbá ülték, a járókelők felismerték az inkognitóban utazó Baden Powellt és hangos éljenzessel ünnepelték.

Kedden este a jamboree összes résztvevői megérkeztek Gödöllőre és így a cserkész tábor létszáma 25 ezerre

emelkedett. Érdekes, hogy az utódállamokból jövő cserkészeknek mindenütt a saját határukra gyűlt meg a bajuk. Jugoszláviából 50 cserkész indult utnak, akik közül utlevélhiba miatt Szabadkán 48 visszamaradt. Megkérték a lengyelek is, akik egy vitorlásrepülőgépet hoztak magukkal. A csehek csak úgy akarták a légi járművet átengedni, ha 20 ezer korona vámost fizetnek, amire a cserkészeknek természetesen nem futotta.

Kedden Horthy kormányzó és felesége is Gödöllőre érkezett. A jamboreet ünnepélyes külsőségek közepette szerdán nyitják meg.

Ismét ég a medgyesi gázfáklya

Vasárnap délután elaludt a láng, de este ismét kitört az elem

A környéken állandósult a földalatti moraj és helyenként áramlik a gáz

Medgyes, augusztus 2.

Amint már tegnap is jelentettük röviden, az a bukaresti jelentés, amely a medgyesi gázvulkán kioltásáról az első örömhírt hozta, igaz volt — és mégsem volt igaz. A helyszínről beérkező jelentéseink most pontos felvilágosítást nyújtanak arra, hogy miért szaladt végig a városon egyszerre két ellentétes hír: az egyik arról, hogy a bukaresti mérnököknek sikerült a gázvulkánt eloltani, a másik pedig arról, hogy a gázvulkán szebben ég, mint valaha.

A magyarokat egyszerűen: a mérnökök tulokán ünnepelték saját magukat. Az oltás ugyanis néhány órára valóban sikerült.

A gázkitörés megszűnt, a fáklya kialudt.

Néhány órával később azonban a régi krátertől valamivel távolabb újra gázrobbanás történt.

S ez az újabb, de azért kétségtelenül a régi gázkitörés is meggyulladt. Ebben a pillanatban tehát a medgyesi gázfáklya újra csak ég szépen és fényesen, akárcsak azelőtt.

Helyszíni jelentésünk szerint vasárnap reggel nagy erővel megkezdődtek az előkészített oltási munkálatok. Hematit, cement, cellulóz és víz keverékét nyomtak 45 atmoszférára nyomással a kráterbe. Délelőtt 9 órakor hatalmas kitörés következett be.

A kráter köveket, agyagot és nagymennyiségű homokot dobott a magasba.

A homok déli egy órakor hullott vissza: a medgyesi sétálókat lassan sárga homokréteg

EZEN TABLETTÁK

NEURALGINE

JURIST

megrúntetik a leghevesebb fejfájást

lepte be. Ez a homokos délután hat óra körül megerősödött és meg is sűrűsödött hematit porral és korommal. A lángoszlop füstölni kezdett, majd

6 óra 45 perckor újabb hatalmas robaj kíséretében hirtelen összeomlott.

Kialudt.

A mérnökök körében óriási volt az öröm. Nyomban szétküldték a sikert jelentő táviratokat. Az öröm és az ünneplés azonban korai volt. Este 10 óra 40 perckor ugyanis hatalmas dübörgés reszkettelte meg a levegőt.

A régi krátertől nem messze újra megindult a gázkitörés.

Kő és homok repült a levegőbe s aztán rövidesen

újra kigyulladt a fáklya.

Medgyesén egész éjszaka szitált a homokos. A környék falvaiban újra kiújult a rettegés, mert

a földalatti moraj szinte állandósult és több helyen észlelhetők kisebb gázáramlások.

Epe- és májbetegségeknek, epelő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferec József” keserűviz a hasi szervek működését énlőbb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni iókura különösen hatásos, ha a Ferec József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszuk.

57

Jamásia Ábel a Társadalomban

Nem is mentem bé s még reggel a mosakodáshoz is kihoztam a vizet, hogy Blanka ne engem nézzen, hanem gyönyörködje a pusztá falakban. S ha már ilyen mérges voltam, gondoltam, hogy elmegyek a katolikus paphoz, ahogy a rabbi mondta volt nekem.

S nem is valamelyik városvégi paphoz mentem, hanem a legfőbbikhez. Ez nagy és szép fehér épületben lakott s az irodáján két káplán is dolgozott. Mindenképpen ők akartak kihallgatni engemet, de én addig nem tágitottam, amíg bé nem csesztettek az espereshez. Látván azonban, hogy mekkora nagy szigorúság uralkodik itt, egy kicsit megereszkedtem a bátorságom nekem is, vagyis azt mondtam, hogy az illető ügyes-bajos nem én vagyok, hanem van nekem egy testi-lelki jóbarátom s az akar kitérni a katolikus vallásból s engemet azért küldött, hogy vigyek neki megfelelő hírt, vagy méginkább megbocsátást.

Az esperes, aki piros arcú szép ember volt, beszédem alatt fogni kezdte az íróasztal két szélét s amire hétéjeztam, már nyögött is az asztal. Aztán mégis felállt, egy lépést közelebb jött és így szólt:

— Mondd el mégegyszer, hátha nem jól hallottam!

Nem volt mit tennem, egy fellépést hátrább húzódtam és elmondtam ismét a dolgot.

— Ugy! — felelt az esperes. — Testi-lelki jóbarátod!

— Az.

— S ki akar térni.

— Ki.

— S milyen vallást akar felvenni?

Nyeltem egyet és ezt mondtam:

— Ó a zsidót.

tennek egy ekkora szolgálja ne tudná, mi az esperes végignézett engem és így szólt:

— Nem szégyelled magad!?

— Hát én mért szégyelljem?

Erre már nem felelt, hanem behívta az egyik káplánt és elmondta neki is a vad hírt. A káplán nem tudta, hogy mit csináljon, csak összetette a kezét s úgy állt, mintha neki kéne szenvedni az én barátom bűne miatt is. Az esperes látta, hogy ez már így van s azt mondta a káplánnak, hogy menjen ki. Amikor kiment, akkor engemet vett kezelés alá s elmagyarázta nekem, hogy mindent mondjak el a barátomnak, hogy őt ettől a rossz lépéstől visszatartsam. S a végén még azt is meghagyta, hogy küldjem csak ide, hogy ő is beszéljen vele. Én megígértem, hogy addig nem fogok nyugodni, amíg az illető az esperes ural nem beszél s azzal kijöttem. Ekkorra azonban künn az irodában már sokan összegyűltek volt s azok között olyan hír terjedhetett el, hogy én magam akarok átállani a zsidó hitre, mert szorosan néztek s egyegy harangozó-féle utánam is kiáltott, amikor kiléptem az iroda ajtón.

— Hát azért halt meg Krisztus, te tolvaj?

Szó nélkül hagytam az érdemtelen beszédet mert elejétől kezdve erősen álltam én a magam hitében s csupán tapasztalásból jártam úgy a rabbinál, mint itt az esperesnél. Valahogy úgy volt, hogy az

egyik kívánta a másikat. S ha már ennyire voltam, azt gondoltam, hogy egyjárást megfogadom a rabbi második szavát is, vagyis elmegyek a temetőbe és megkérdezem a halottakat is.

Ki is mentem s mingyárt az első sírnál láttam, hogy egy püspök fekszik alatta. Megálltam s elolvastam a sírkövön az írást s azután megkérdeztem:

— Hát mi az igazság, püspök ur?

— En olyan rég nem foglalkoztam veled, hogy már elfelejtettem — válaszolta a püspök, de én nem hittem el, hogy az igazság. Tovább azonban mégsem haborgattam, mert beláttam, hogy nincs almagyazat nekem, hogy mindent mondjak el a barátomnak, hogy őt ettől a rossz lépéstől visszatartsam. S a végén még azt is meghagyta, hogy küldjem csak ide, hogy ő is beszéljen vele. Én megígértem, hogy addig nem fogok nyugodni, amíg az illető az esperes ural nem beszél s azzal kijöttem. Ekkorra azonban künn az irodában már sokan összegyűltek volt s azok között olyan hír terjedhetett el, hogy én magam akarok átállani a zsidó hitre, mert szorosan néztek s egyegy harangozó-féle utánam is kiáltott, amikor kiléptem az iroda ajtón.

— No, maga példás apa és jó férj, hát mi az igazság? — kérdeztem.

Pinkász Alajos nem sietett felelni, de amikor harmadszor is feltettem a kérdést, megszólalt mégis és azt mondta:

— Beszélj. . . Beszélj. . .

Gondoltam, itt nem sokra megyek a példás emberekkel s egy fiatal embert szólítottam meg, aki legszebb diákkorában törött le.

— Hát mi az igazság? — kérdeztem tőle.

— Az, hogy csak egy kislány van a világon.

Erre már morgolódni kezdtem én is, hogy milyen össze-vissza beszélnek ezek a halottak, de a rabbit nem akartam hazugságban hagyni, s éppen ezért még próbáltam egyvel. Ez a tromf egy vénasszony volt, mert ők ebben a világban is mindent jobban tudnak, mint más.

— Hát mi az igazság, néni? — kérdeztem tőle.

— Eredj s nézd meg a divatlapban! —

felelte.

Ez már több volt a soknál. Mérgemben odamentem egy padhoz, arra leültem s így szóltam:

— Hiszen ezek még annyit sem tudnak, mint az élők!

S milyen csodálatosan kormányozza az ember nyelvét a Gondviselés! Mert lám, most sem tudtam az első pillantásban, hogy mit ejtettem ki a számon, de a következő percben a kimondott szó már új gondolatot szült, mégpedig azt a gondolatot, hogy ha ezek a halottak kevesebbet tudnak, mint az élők, akkor nekik kell új-ságot csinálni s nem az élőknek! Ez a találmány egészen megelégsített, de lelem a csoda, mert úgy nélt ki a nagy hirtelenséggel ebből a temetőből, mint egy futórozsza.

Hamar felálltam és késedelem nélkül hazamentem.

Garmada urat és Eliást nagy fejtörés közben találtam. Egy kicsit haragudt, de ma reám Garmada ur s azt vetette a szememre, hogy én mindig eltekergek valahova, amikor a legnagyobb szükség volna reám. Ugyanis már két órája azon töprengem, hogy mi legyen az újságnak a címe, de mostanáig nem tudtak semmi megfelelőt kitalálni, pedig jó lett volna, mert Blanka elment a komisszárhoz s az engedélyben benne kell legyen a cím is.

Én meghallgattam a panaszt és így szóltam:

— Nem kell busulni.

— Talán tudsz valamit? — Kérdezte Garmada ur.

— Tudok — mondtam.

Erre felemeltek ketten a levegőbe s úgy ünnepeltek engem. Aztán letették és megkérdezték, hogy mit tudok.

— Amit én tudok, avval megvárjuk Blankát — feleltem.

(Folytatása következik)

Perieteanu a griviței perben a vasutasok mellett tanuskodott

Bukarest, augusztus 2.

A griviței pörben Perieteanu volt miniszter adatauskodott, hogy a vasuti munkások követelési jogosultak voltak.

Jugoszláv interpelláció a Vatikán ellen

Belgrád, augusztus 2.

A jugoszláv szenátusban rendkívül érdekes és valószínűleg további következményekkel járó interpelláció hangzott el. Benjamin szenátor interpellálta a külügyminisztert, annak beszédnek az ügyében, amit a pápa Rómában az egyik zágrábi zárandokcsapat előtt tartott.

Benjamin szenátor értesülése szerint a pápa ebben a kérdésben annak a reményének adott kifejezést, hogy a szent év tartama alatt megjön a felszabadulás mindazoknak a népeknek, amelyek elnyomás alatt élnek és egy horvát nép is boldog lesz, mert sok szenvedésével kiérdemelte ezt a boldogságot.

Benjamin szenátor kijelentette, hogy a horvátok már felszabadultak és semmiféle új felszabadulásra nincs szükségük. Kérte a kormányt, hogy kérjen magyarázatot a Vatikán külügyi hivatalától.

Török József fűszerkereskedő szabadlábon

Kolozsvár, augusztus 2

Török József marosvásárhelyi lakos, akit a kolozsvári hatóságok Idrisz Kiázim török cukorkaárus meggyilkolása miatt gyanúba fogtak, nem pincér — amint ezt előzetesen írtuk — hanem fűszerkereskedő, akinek jömenetelű üzlete van a Szent-György-tér 62 szám alatt.

A kolozsvári törvényszék vádtanácsa kedd délelőtti ülésén, amelyet Munteanu elnök vezetett le, az ügyész ugyan fenntartotta vádját, de Törököt bizonyítékok hiányában Giurgiu János dr. ügyvéd védőbeszéde után szabadlábra helyezték és miután az ügyész nem felelkezett, haza is bocsátották.

Giurgiu dr. beszédében kimutatta, hogy Bodai korcsmáros haragudott Törökre, aki egy 8000 lejes pert nyert meg régebben vele szemben. Ugyancsak bosszúból vallott ellene egy Varró Ilona nevű cselédleány is, aki szerelmes volt Törökre de a fűszerkereskedő nem viszonzta. A letartóztatás alapját az képezte, hogy Bodaiék állítása szerint Török a gyilkosság reggelén a fejét és a kezét megmosta. — „Ezen az alapon — mondotta Giurgiu dr. — mindenkit gyanúba lehet keverni, aki 1931 november 2-án reggel fejet és kezét mosott”.

Török egyébként hamis vádért feljelentést készült tenni Bodai Mihály és Varró Ilona ellen, sőt a jogtalan meghurcoltatásért 200 ezer lejt is követel.

A kényszeregyezésben lévő Uránia a Román Biztosító Társasággal akar fuzionálni

Bukarest, augusztus 2.

Románia gazdasági közvéleményét élesen foglalkoztatja a bukaresti Uránia Biztosító összeomlása.

A vállalat más évek hosszú sora óta válsággal küzd, azonban a nehézséget eddig sikerült áthidalni, olyformán, hogy a múlt évi két másik társasággal fuzionált. A fuzió után a bajok még fokozottabb mértékben jelentkeztek, nyílván az egyesült vállalatok kénytelenek voltak egyes ingatlanokat értékesíteni.

A helyzetben azonban ez sem segített, mert a közönség bizalma megrendült és a társaság életbiztosítási állománya igen rövid idő alatt 500 millió lejről 205 millió lejre csökkent.

A kényszeregyezési kérvényhez csatolt státusz szerint a biztosító vagyona 201 millió lej, mivel szemben 225 millió lej tartozás mutatkozik. Ajánlata szerint a hitelezőknek 5 év alatt fizetendő 60 százalékos kvóta jutna.

Egyébként állományának átvételére a Román Biztosító Társaság tett ajánlatot, azzal a feltétellel, hogy a biztosítottak befizetések 40 százalékaról lemondanak

Miért és ki robbantotta fel a brünni Európa-szállodát

Egy Knopp nevű építész-gyakornokot keresnek, aki valószínűleg ekrazittal telt bőröndöt vitt fel Bauer Irma szobájába

A robbanásnak eddig hét halálos áldozata van

Brünn, augusztus 2.

A brünni katasztrófális szállodarobbanás, amelynek

immáron hét halálos áldozata van, még mindig izgatott munkában tartja a nyomozó hatóságokat. A rendőrség azt remélte, hogy a robbanás okát estére teljesen tisztázza, ez a szándéka azonban csődöt mondott. Kiderült ugyanis, hogy

még a szakértők sincsenek tisztában azaz, vajon a hatalmas erejű robbanást, amely rombadöntötte a hatalmas épületből egyik szárnyát, mivel idézték elő a tettesek, vagy a tettes?

A másik nagy kérdés természetesen ez: ki, vagy kik voltak azok, akik a robbanást bármilyen szándékkal, vagy szándéktalanul előidézték?

Erre a kérdésre már van valami felelet, ha még nem is egészen elfogadható.

A brünni rendőrségen a robbanás után jelentkezett egy hölgy s elmondta, hogy az áldozatok egyike valószínűleg az ő nővére, Zwiebel-Bauer Irma lesz, aki kisfiával együtt eltűnt vasárnap. Nővérenek közeli kapcsolatai voltak egy Knopp nevű jelenleg munkanélküli álló építészgya-

kornokkal. Ő Knoppot is kereste a lakásán, hogy valami hirt kapjon nővéréről, de az építészgyakornok is eltűnt vasárnap reggel.

A hölgy vallomása nyomán a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és sikerült is megállapítania annyit, hogy Zwiebel-Bauer Irma és kisgyereke valóban megszállott a szállodában, sőt tisztázódott az is, hogy

Knopp is felkereste őket és egy bőröndöt vitt fel magával az 5. szobájába. Valószínűleg ebben a bőröndben volt az ekrazittoltény — ha ekrazittoltény volt — amely felrobbant és előidézte a szerencsétlenséget. Így aztán a rendőrség oda-módosította az eddigi feltevéseket, hogy egy elkeseredett szerelmespár öngyilkossága okozta a katasztrófát.

A baj csak annyi, hogy ebben a pillanatban még

semmi bizonyíték nincs arra, hogy a robbanás idején Knopp is a szállodában lett volna.

Holtteste sem került elő.

A másik gyanús jelenség pedig az, hogy öngyilkosságot egyszerűbb lett volna

elkövetni méreggel, fegyverrel vagy bármivel ahhoz nem lett volna szükség egy egész halom ekrazitra, amely az egész szállodát a levegőbe röpítse.

Föltehető az is, hogy a robbanásnak sokkal titokzatosabb háttere van, hiszen még az sem biztos, hogy valóban kettős öngyilkosság történt. Hátha Knopp nem pusztult el a robbanás alkalmával, hátha csak felvitte a bőröndöt a hetes számú szobába, ahol az asszony és gyermeke volt s aztán eltűnt. Ebben az esetben szó sem lehet a szerelmespár öngyilkossági szándékáról, ellenben nagyon is előtérbe nyomul az a gyanú, hogy

Knopp a robbanóanyagot csak elrejtteni akarta a szállodában s aztán az valami véletlen folytán robbant fel és ölte meg az asszonyt és gyermekét s aztán rajtuk kívül is még öt embert.

A rendőrségnek most minden türekvése az, hogy a titokzatos Knoppról mindent megtudjon és kétségtelen bizonyítékokat szerezzen arra is, hogy elpusztult-e Knopp a robbanás alkalmával, vagy pedig életben van.

A francia Vichyben tárgyal Amerika a Szovjettel

Amerikai gazdasági körök szorgalmazzák a Szovjet elismerését

Washington, augusztus 2.

Amerikai hírforrások szerint Baruch Bernard amerikai bankár, Roosevelt bizalmasa, aki nemrégiben a franciaországi Vichy fürdőbe érkezett, a napokban Litvinov orosz külügyi népbiztossal tárgyalásokat kezd Oroszországnak az Unió által történő elismerésével kapcsolatban. Azt a verziót, hogy az Egyesült Államok Spanyolország példáját követve hamarosan elismerik a Szovjetet, Washingtonban egyelőre spekulációnak mondják. A tárgyalások nyilván hosszú időt fognak igénybe venni.

A Szovjetek elismertetését főképpen a Brokhart szenátor irányítása alatt álló amerikai gazdasági körök szorgalmazzák.

Ilyen még nem történt:

Hivatalosan beidézik a kereskedőt a pénzügyigazgatóságra, hogy megzsarolják

A tiórkzaios „adófelelbezési” bizottság, amely egyetlen emberből áll, aki — élni akar

Csikszereda, augusztus 2

Ilyen nyíltan, szemtelenül, minden „melékszempon” megtagadásával eddig még Csikmegyében sem csináltak. Talán a régi Törökországban, amelyről annak idején regények írtak.

A szerencsétlen csikmegyei kereskedők, akiket eddig is éppen eléggé megkínóztak az adóval, napok óta panaszkodnak, hogy az adók kivetésével és a behajtások ellenőrzésével megbízott adóhivatali közegek végigjárják a falvakat, „betekintenek” a kereskedőkhöz s vagy „természetben”, vagy kézpénzben ajándékokat kérnek. A kereskedők természetesen igyekeznek kitérni ezek elől az „ajándékozgatások” elől, de nem igen lehet, mert jönnek a különböző fenyegetőzések és ök tudják, hogy az adóhivatali embereknek módjukban van beváltani a fenyegetőzéseket.

Ugyebár, ez még, legalább is ilyen formában, hogy úgy mondjuk, ilyen nyíltan, ilyen intézményesen nem fordult elő. Ugyan ez, bizonyos szempontból meglepetés. Pedig ez még nem minden. Előfordult már az is, hogy egyenesen beidézték a megzsarolásra ki szemelt embereket.

Beidézték a pénzügyigazgatóság épüle-

tébe s ott végezték el az ajándékozásra biztató rábeszélést.

Ugyebár hihetetlen?

Pedig igaz!

A napokban 12 felsikiki kereskedőt idézték be. A kereskedők a kiküldött idézőkre nagyot néztek. Őket a patenta fixa alapján adóztatták meg, nekik már nem sok dolguk van az adókövető, vagy felelbező bizottságokkal. Mindegy, azért megjelentek mert a pénzügyigazgatóságnak nem jó ellentmondani. Egy tisztviselő fogadta. — Nem beszélt sokat, hanem meg ajtóra mutatott, amelyen felírás diszkrét: „Adófelelbezési bizottság”. Az adófelelbezési bizottság több tagból áll, az ajtó mögött azonban csak egyetlen egy ur fogadta őket. Illetve ő sem fogadta, hanem ő is csak egy kövélkező ajtó mutatót meg:

— Ott dolgozik a bizottság!

A kereskedőknek feltűnt ez a nagy körülményesség, de ha már megjelentek úgy nem volt értelme visszafordulni közvetlenül a „cél” elől. Egymásután engedtek be őket a titokzatos ajtón, amely mögött kis szoba volt és a kis szobában megint egyetlen ur.

Ez az egyetlenegy ur lassan, higgadtan

és „okosan” beszélt velük. Ilyeneket mondott:

— Mindannyian emberek vagyunk és élnünk kell. Tudom, hogy önöknek az adójuk jelenleg véglegesen van megállapítva, de azt is tudom, hogy tényleges jövedelmük jóval felülmúlja az adóalapot. A törvény értelmében bármikor adófelülvizsgálat kérhető. Ez pedig kellemetlen volna, ugyebár?

A kereskedők, sorban egymásután kétségbeesetten védekeztek. Esetelték borzalmas helyzetüket: hogy a csőd szélén állanak s jelenleg még a megállapított adót is alig tudják fizetni.

A legutolsó részleteket nem is tudták kifizetni, állandóan bajuk van az adóvégrehajtókkal.

Az „okosan” beszélő ur azonban a keményszevűek közé tartozott. Sűrű román mondatokat mondott egymásután s a románul jól még nem, vagy nagyon keveset tudó kereskedő már ettől is megrémült. A mondatok veleje azonban az volt: nekünk is élnünk kell.

Végülis mindegyik kereskedőről leszedték valamit, körül mennyit lehetett.

A szerencsétlen emberek később majdnem sirva panaszkodtak el egymásnak, hogy miképpen jártak abban a kis szobában s ki mennyivel uszta meg a titokzatos „adófelelbezési” tárgyalást.

Az adókövetések jelenleg a sepsiszentgyörgyi adókövető pénzügyigazgatóság körletébe tartoznak. A csikmegyei pénzügyigazgatóságnak csak alárendelt szerepe van. Nyilván ez a helyzet magyarázza meg azt a vakmerőséget, amivel ezt a zsarolási manővert végrehajtották. Nem ártana talán, ha a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság körülnézne egy kicsit a csikmegyei emberei között. Ha meghallgatna néhányat azok közül a kereskedők közül, akik bőrükön tapasztalták ezt az újfajta „adófelelbezési” tárgyalást. Bizony nem ártana egy kis ellenőrzés az adóellenőrök között is. Mert ezt talán, amit most Csikban csináltak, bármennyire is hozzá vagyunk szokva a „legszelemesebb” pénzszerzési módzatokhoz, ezt talán még Csikban sem lehet büntetlenül és az országos botrány veszélye nélkül

(f. gy.)

— ESKÜTT ISMÉT ÉHSEGSZTRAJKOL. Budapestről jelentik: Eskütt Lajos, aki, — mint ismeretes, — Bethlen István volt miniszterelnök ellen akart merényletet elkövetni és azóta vizsgálati fogságban ül, éhségsztrájkot kezdett, mert fülébe jutott, hogy beszámíthatatlannak akarják nyilvánítani. Eskütt szerint ez rehabilitálásának a rovására megy és ezért kezdett éhségsztrájkot.

— AMERIKABAN ISMÉT HÖHULLAM DÜHÖNG. Londonból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Amerikában, különösen Newyork tájékán, újra höhullám dühöng. Az elviselhetetlen hőségnek eddig 48 halálos áldozata van, akik hóguta következtében vesztették életüket.

VILÁGPOLITIKA

ÖTVEN ÉVE

villám sújtotta a schönbrunni gloriét

Már napok óta kánikula volt, akárcsak mostanában s azon a vasárnapon történt, — mint az egykori újságok feljegyezték, — hogy délután két és három óra között a schönbrunni park gloriétján szárnyaló sasba belecsapott a villám, leszakította a sas ketős fejét és behajította a park távába, amelyben aztán elmerült.

1883. július 29-ét irtak akkor.

Ugyanazon a napon, ugyanabban az órában, a doviai kovácsmestert, Alessandro Mussolinét megajándékozta felesége, Rosa Maltoni, egy egészséges fiúgyermekkel aki irítozatosan bömbölt.

Benitonak fogják hívni, gondolta az apa. Benito Juarez forradalmár emlékére, akiben volt elszántság ahhoz, hogy Miksa császárt megöltesse. De hogy Benito Mussolini megszületett, ezt nem jegyezték fel az egykori újságok.

Jó egypár évvel később az újságok mulasztását aztán Mussolini maga pótolta, amikor emlékirataiban feljegyezte:

— „Születtem egy perőfényes vasárnap, délután két és három óra között, egy ódon, elomló torony közelében, amely magasan és ünnepiesen tekintett végig az egész torli-i vidék felett. A Nap nyolc nappal ezelőtt lépett be az Oroszlán jegyébe.”

Most ötven éves lett a doviai kovács fia. Ha születését akkor nem is jegyezték fel az újságok, — hiszen igazán nem is schönbrunni kastélyban született, — ötvenedik születésnapjának dátumáról már nem feledkeztek meg. Mert egyet lassan mindenkinek el kell ismernie, ma a doviai kovács fia, aki ötven éves lett, az európai politika egyik legmarkánsabb egyénisége, aki erejénél fogva bizvást vállalkozhat arra, hogy tengelye legyen a mérsékeltlen realis politikát, egyensúlyt kívánó Európának.

— „Ifjuság, ifjuság, a szépség tavasza.” Ez a dal zengett végig Itália földjén ez a liktető ritmusu olasz marsseilaise amikor Mussolini feketeingés hívei tíz év előtt Róma felmeneteltek.

Az ötvenedik év mesgyén az ifjuság dalát már fáradtabban éneklő Olaszország, hiszen az olasz fasizmus már a férfikor javában integrált.

Mussolininél azonban nem így történt, előre gondoskodott arról, hogy a „Giopinezza” dalát akkor is messze hallják, ha ő már nem fogja énekelni. Az ifjuság szerelmesének megmarad ezután is. Miként magában bizott mindig, úgy bizik az ifjuságban, amit felnevel.

Tavaly meghalt Mussolini leghűségesebb munkatársa, a testvére, — Arnoldo Mussolini, az „Il Popolo D'Italia” főszerkesztője s tudjuk, hogy ez a lap Mussolininak, mióta 1914. november 13-án megjelent a lap első száma, mindig mennyire a szívügye volt. Az olasz fasizmus győzelmét tulajdonképpen ez a dátum döntötte el, amikor megszületett Mussolini új lapja, azután, hogy október 25-én a milánói pártértekezlet zárta a szocialisták közül Benito Mussolinét, az „Avanti” főszerkesztőjét. Elhunyt testvére után pedig az „Il Popolo D'Italia”-nak, a leghatalmasabb olasz napilap főszerkesztőjének a Duce husz éves unokaöccsét nevezték ki, Vito Mussolinét, aki tehát ugyiszólva az egész világ legfiatalabb főszerkesztője lett.

És ezért, mert ennyire bizik az ifjuság erejében, férfikorának javában is napról-napra új, friss erőt ad neki a „Giopinezza” dallama. Az olasz marsseilaise az ötven éves Mussolinét a férfikorban is a szépség tavaszában, az ifjuságban felelti.

Még nincs elég történelmi távolság ahhoz, hogy Mussolini fellépésének politikai, gazdasági és társadalmi értékéről teljes biztonsággal ítéletet mondassunk. De ami máris kétségtelen: az antik Róma halhatatlan történelmi emlékeinek tövében megszületett új Itáliáról ma Mussolini ellenségei is elismerik azt, hogy az eredmény a Mussolini államférfiúi képességének eredménye. Ezt a tanulságot az ötven éves Mussolini életéből akkor is levonhatjuk, ha nem hisszük el, — és mi nem hisszük el, — hogy az olasz fasizmust bármilyen más európai állam a maga formájában s lényegében lemásolhatná.

A fasizmusnak csak a vezetője zseniális, de nem az maga a rendszer, amely éppen úgy a középkor elavult államformájához való indokolatlan visszatérés, mint amilyen a német hitlerizmus.

A különbség?

Csak annyi, hogy Olaszországnak Mussolinije is van.

És ez a „kis” különbség mindent megmagyaráz.

Románia árai is emelkednek

Az áremelkedés a Banca Națională a Întreprinderilor Kiterjesztésére Kényszeríti

Bukarest, augusztus 1.

A pénzügyminisztérium, a Banca Națională és a nagybankok bevonásával törvényjavaslatot készít elő a hitellet felállításáról. Erre a javaslatra az a megfigyelés szolgált okot, hogy az árak az utóbbi időben meglehetősen emelkedtek,

ezzel kapcsolatban azonban a hitel nem mutatkozott szolgálataknak, ugyanarra, hogy az áremelkedésnek nem lett kedvező eredménye sem.

Hír szerint a kormány javaslatában felhatalmazást akar adni a pénzügyi bankok, a nagybankok ügyvitelének ellenőrzésére

Ki az a Perley,

aki a magyar miniszterelnök ellen merényletet akart elkövetni

Budapest, augusztus 2.

Tegnap számunkban megemlékeztünk már arról, hogy a budapesti rendőrség összeesküvő társaságot leplezett le. Az összeesküvők revolvermerénylet útján Gömbös Gyula miniszterelnököt akarták láb alól eltérni. A társaság élén Perley Lajos budapesti városatyja, egy jobboldali mozgalmakban figuráló személyiség állott.

Ujabb jelentés szerint Perleyn kívül a rendőrség az összeesküvéssel kapcsolat-

ban Prükler János községi jegyzőt, Löwinger Sámuel gyémántcsiszolót és Klein Wilhelmina munkásnőt vette őrizetbe.

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a merénylet terve Perleytől származik. Perley egyik vezetője a frontharcosok szövetségének és exaltált tetteivel már több ízben kinos feltűnést keltett. A merényletet, a terv szerint, Löwinger hajtotta volna végre.

A legutolsó híradás szerint a rendőrség a merényletterv részeseit már át is szállította az ügyészségre.

Szabadlábba helyezték a merénylőket

A budapesti hírforrások eddig feltűnően hallgattak a Gömbös miniszterelnök ellen tervezett állítólagos merényletről. Mindössze a hivatalos magyar sajtóiroda adott ki vasárnap néhány szavas közleményt, mely félig megerősíteni félig cáfolni látszott a merénylet híreit. A dolog inkább a külföldi sajtóirodákat foglalkoztatta s ezek jelentéseit közöltük mi is.

Most aztán megszólalt Budapest is.

E legújabb jelentés szerint a Magyar Távirati Iroda jelentése valóban helyes volt mert bárha indult vizsgálat az állítólagos merényletterv ügyében, ténylegesen mégis koholmány volt az egész. A budapesti főkapitányság kedden délután hivatalos tájékoztatót adott ki, amelyben köz-

li, hogy

a merénylettervvel gyanúsított Perleyt szabadon bocsátották, mert semmi bizonyíték sem merült fel ellene s megszüntették az eljárást két állítólagos bűntársával Prutler János és Klein Vilmosné ellen is.

Löwinger Samu ellen pedig, akinek a vallomása alapján a vizsgálat megindult, hamis tanúzás címén bevezették az eljárást.

A budapesti jelentés tehát teljesen tisztázza az ügyet s helyesíti az ügyben szereplő neveket, valamint a külföldi sajtóirodáktól nem egészen helyesen leadott tényállást.

Végig a kenyértelenné vált Gyimesvölgyön

HÁROM KÖBMÉTER FÁBA KERÜL EGY VÉKA GABONA

Es három pár bocskor szakad el, amíg néhány köbméter fát értékesíteni lehet

A mindennapi puliszkája sincs meg ma a gyimesi csángóságnak

Gyimesbükk, augusztus 2.

Még nem is olyan régen pezsgő élet folyt a Gyimes-völgyében. Az egész völgy visszhangzott a gatterok egyforma zugása és a fejszék csattogásától. Hatalmas körzetben lámpával sem lehetett egy munkanélkülit találni. Az embereket hihetetlen magas bérekkel fizették. Keresett a gyáros, a munkás és a kereskedő. Az östermező csángó meg olyan áron értékesítette termékeit, hogy jövedelméből fedelmileg élhetett. A hatalmas hegyek közé ékelt három hosszú falun áthaladó utas ritkán találkozott nagyobb munkalendülettel és akarással. Végig a falvakon építkezések folytak.

Azonban a gazdasági krízis megbolondult kereké azóta nagyot fordult. A már mindennapivá vált jólétekből egyszerre a sötét kétségbeesés örvényébe taszította a Gyimes-völgyet. A fűrészek és fejszék elnémultak. A munkalehetőség megszűnt s néhány hónap alatt a munkanélküliek lerongyolódott sötét tömege hőmpolygott abba a völgybe, ahol a dolgozni akaró ember eddig mindig kenyeret tudott szerezni magának.

MÉG AKADNAK REMÉNYKEDŐK.

Most az utas szomorú képpel találkozik. Nem füstölnek a gyárkémények. A hajdaniakból már igen sokat teljesen leépítettek, csak a helyük jelzi, hogy itt va-

lamikor termelő munka folyt. Munka, mely kenyeret biztosított százaknak. Más gyárak kétségbeesetten enyészetre kárhoztatva bámulnak az ég felé. Még reménykednek. Még hiszik, hogy rozsármata kazánjaik izzásba jönnek és kenyeret biztosíthatnak a munkára várók hatalmas táborának.

Még akadnak, ha nem nagy számban a fűrészgárak, melyek dolgoznak. Ezek a kémények külsőleg még mindig vigan füstölnek, de bent a cégek elkopott irasztalainál kétségbeesetten számol az igazgató. Minden egyes esetben arra a következtetésre jut: nem érdemes dolgozni. Soha ilyen olcsón, mint jelenleg, fát beszerezni nem lehetett. Harminc-nyolcvan lej egy köbméter fenyő tűré. A tisztviselők fizetése és a munkások bére hihetetlenül alacsony. Vannak tisztviselők, akik néhány évvel ezelőtti 10-15 ezer lejért dolgoztak. Ma 1500-2000 lejért számolnak. A munkás bére átlag naponta 30-45 lej. És még sem lehet a fából boldogulni.

A völgy egyetlen pénzforrása: a fa, értéketlen semmivé zsugorodott. A kitermelt áruk hatalmas stokokban állanak és rohadnak a cégek telepein. Amit el tudnak helyezni belőle, azt oly alacsony áron fizetik a hatalmas tőkékkel rendelkező export-vállalatok, hogy a legjobb esetben, a lenyomott munkabérekkel és rezsivel termelt árun a befektetett pénz sem térül meg.

— Kivételre berendezkedni sem érdemes — világosít fel az egyik gyártulajdonos. — A külföldi árak is annyira nyomottak, hogy nagyobb nyereséggel nem kecsegtetnek. Ezzel szemben hihetetlenül nagy a kockázat. Egyetlen szállításon vagytonok uszhatnak el. Most csupán a jövő reményében dolgozunk. Nem tarthat ez így a végtelenségig. És ha jön a lendület, kezni berendezkedve állanak. Újból teljes gőzzel kezdhetnek munkához.

A helyzet azonban napról-napra romlik. Egyre több és több fa kell a darab kenyérért. A hegyek kopaszodnak és a lakosság szegényedik. Ha így tart, a fenyők teljesen lecsusznyak, kopáron maradnak a hegyek és a csángó lakosság soha nem látott nyomor elé kerül.

Igaz a nyomorúságot most sem kell kölcsön menni. Az a néhány gyár, mely még üzemben van, nem tudja foglalkoztatni a népes csángó lakosságot. Termő föld nincs. Az egész völgy évi termés a lakosság két hónapi kenyérszükségletét sem fedezi. A hatalmas legelőkön kitermelt állatállományt hihetetlenül potomon áron kell értékesíteni. A tejtermékek árát teljesen lemorzsolódott úgy, hogy egy közepes család eltartásához egész nyáron volna szükség. Nyáira, mely nincs és ha volna, sem tudnák eltartani. Akkorra legelő-terület nincs, mely tisztán állattenyésztésből el tudná tartani a csángóságot.

Pedig az életigények itt nem nagyok. A háztól kerül ki minden ruházat, kivéve a lábbelit. A megmunkálásért sem igen kell fizetni. A csángó asszony kora reggeltől késő estig, még útközben is, hóna alatt szorongatja guzsalját és serény ujjakkal szaporán fonja fonalba a gyapjút, vagy kendert. Később ugyanolyan serény munkával meg is szövö és varrja.

A ruházatkodás tehát nem probléma. A kenyér hiányzik. Az a kenyér, melyet a csángó sehogy sem tud elővarázsolni egy bemeződő hegyoldaliból. Ide mindig hosszú vonatokon szállították és szállítják a gabonát. Az utóbbi időben bekövetkezett gabona árhullámzás következtében odáig jutottak a szerencsétlen csángók, hogy nem tudnak kenyérhez jutni. Nem tudják a gabonát megfizetni.

A kenyér és a liszt ára gyors tempóban odaugrott, ahol néhány évvel ezelőtt volt, amikor éjjel-nappal jó pénzért dolgoztak és fájukat 300 lejjel fizették. Akkor egy köbméter fa tűréből három véka gabonát vásároltak. Ma ugyanazon gabonamennyiségért hat köbméter fát kell eladni. Akkor nem volt annyi eladó fa, amint azonnal készpénzért meg ne vették volna, ma három pár bocskor szakad el, amíg a legkisebb mennyiségű fán túl lehet adni és akkor is várni kell a pénzre.

A MUNKANÉLKÜLI MAGANTISZTVISELŐK HADA

Kétségbeesett helyzeteket termelt ki ez a vidék. A leépített magántisztviselők egész hada nyomorog egyetlen bani jövedelem és belevő falat nélkül. Mások családjaikkal egyetemben ezerötszáz lejeket tengődnek. A konjunkturalis időkben elszaporodott kereskedők jórésze már rég bezárt, mások most halódnak. Nem is említve a leállott üzemek munkásait, akiknek már meleg puliszkára sem telik. Nem akart annyi alkalmi munka, mely naponta biztosíthatná a puliszkát.

A Gyimes-völgye híres volt pirosposztás, szépen fejlett embereiről. A piros csángó házakban összehangolt élet folyt. Most beesett, gondterhelte arcok pinszorongnak elő a egyformán tisztán tartott házaikból. Munka hiányában csoportokba verődnek és kicserélik a legújabb híreket, melyek semmi jóval nem biztatnak. Egy-egy nagyobb faanyag szállítás alkalmával pillanatnyilag felcsillannak a szemek: talán itt van a régiórt óra: újból megkereshetik becsületesen a mindennapjukat?

Rövid úton értesülnek, hogy valamelyik gyár régi áruján adott túl potomon áron, hogy az enyészettől megmentse és valamit viszonzalasson befektetett tőkéjéből.

Újból csüggedés fogja el a munkanélküli szokott kezeket. Gondolataikból csak az adóvégrehajtók verik fel, akik a sovány legelők adójáért, vagy besajátítási költségeiért szorongatják a nincsteleneket. Most az adót azt meg kell fizetni és a bukaresti közgazdasági nagyfejek nem tudják, hogy a csángó, mióta kénytelen volt félretenni fejszéjét, pénz nélkül áll. Ők felvett fizetésekért érvényesíteni akarják tudásukat az állam javára, tehát: hajtják az adót.

Ferencz Gyárfás.

— Terhelően vannak a jegyzőre a csángó szentgyörgyiek. Csikszederéről jelentik a csikszederai vizsgálóbíró szünet nélkül hallgatóságokat folytat Ráduly Lajos csikszentgyörgyi jegyző sikkesztást ügyében. A csikszentgyörgyi gazdák, akiket a vizsgálóbíró 30-40-es csoportokban idéz meg elő, már eddig is súlyosan terhelő adókat tettek a vizsgálói fogságban álló jegyzőjük ellen. Az ügy valószínűleg még az ősz elején főtárgyalásra kerül.

Ijesztő méretekben pusztítja a lépfene Brassó megye jószágállományát

Mielőtt még elejét vehették volna, a megye összes legelőit befertőzte a veszedelmes betegség bacillusa — Eltiltották a beteg marhák levágását

Nyilatkoznak a megyei hatóságok fejei a borzalmas marhajárványról

Brassó, augusztus 2

A hetekig tartó árvizek után, amelyek közel tízenötmillió lej kárt okoztak, olyan újabb elemi csapás szakadt a megye lakosságára, amilyenre régen nem volt példa.

Néhány nap óta megyeszerte fellépett a lépfene, amely rövid idő alatt ijesztő méretekben oltott. Hivatalos megállapítás szerint a veszedelmes marhavész, amely megdöbbentő méretekben pusztít Brassó környékén, a Méhkerlekben ütötte fel fejét. Itt, ezen a környéken egyik éjszakán a másikkal nyolc jószág pusztult el.

Az esetről azonnal jelentést tettek a megyei prefektúrának, ekkor azonban már a hatósági közbelépés meglehetősen későnek bizonyult. Közben ugyanis az egész megyében sűrűn pusztultak a marhák, úgy, hogy három nap leforgása alatt a különböző községekben több, mint száz tehén, ökör és bika pusztult el.

A falusiak még csak védekezni sem tudtak. A marhák ugyanis egész nap normális állapotban voltak és a betegségnek a legkisebb jelét sem mutatták. Reggelre pedig megdöglöve találták őket az istállóban, vagy a mezőkön, ahová legelni vitték ki.

Különösen ijesztő méretekben pusztít a lépfene Keresztényfalva, Törösvár és Rozsnyó környékén. Jelentések szerint a hegyek közé kihajított marhák közül egész csordák pusztultak el, mert a csordák felügyeletével megbízott csordások nem tudták a hegyek között megfelelően védekezni a lépfene elterjedése ellen.

Az egész vonalon általában az volt a megállapítás, hogy a vármegye nem rendelkezik megfelelő szérummal, amellyel a vész terjedésének azonnal elejét lehetett volna venni. A földművesek, akiket leírhatatlan károk értek a jószágok elpusztulása miatt, panaszkodnak is emiatt. Előfordult az, hogy miközben valóságos tizedelte az élő jószágot a vész, a falusiaknak maguknak kellett lemenni Bukarestbe szérumkért.

A vármegyei prefektúra a borzalmas marhavész pusztításáról táviratilag értesítette a földművelésügyi minisztériumot, amely azonnal intézkedett, hogy az állatorvosi hivatalt megfelelő mennyiségű szérummal lássák el.

A szérumok egyrésze már meg is érkezett és az illetékes hatóságok már vasárnap megkezdtek a védőoltások alkalmazását. A pusztító veszedelem elleni harc azonban előreláthatólag nagyon nehéz lesz, mivel nemcsak a hegyeken, de a völgyekben elterülő legelők is teljesen meg vannak fertőzve a lépfene veszedelmes bacillussal. Különösen a Nagykőhavas környékén szaporodtak el ezek a bacillusok és így

ezen a környéken jószág életben nem maradt.

Nyilatkozik a mezőgazdasági kamara igazgatója

A megdöbbentő elemi csapással kapcsolatos kérdést intéztünk Barbieri igazgatóhoz, a brassói mezőgazdasági kamara vezetőjéhez, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A megye területén valóban megdöbbentő méretekben lépett fel a lépfene. Emberemlékezet óta nem volt példa rá, hogy ez a veszedelmes betegség ilyen gyorsan terjedjen és ekkora károkat okozzon. Eddig több mint 70 esetről érkezett jelentés, de valószínű, hogy az elpusztult jószágok száma jóval nagyobb.

— Ennek a katasztrófának azonban nem a hatóságok az okai. A vármegyei vezetés és a mezőgazdasági kamara a törvényes előírásoknak megfelelően mindenben el akarta végezni a szükséges védőoltásokat. A gazdák azonban egyrészt a minimális illeték, másrészt pedig a falusi szeszélyességből elzártak a kapukat, amikor az oltást végző bizottság megjött és mindig úgy küldték ki a hegyi legelőkre a jószágokat, hogy azokat ne lehessen védőoltásban részesíteni. Most ime itt van ennek a furcsa magatartásnak az eredménye.

— A vármegyei egészségügyi hatóságok csak csak annyi szérumot állhat rendelkezésre, amennyi egy-két esetben az azonnali közbelépésre szükséges. Ha a jószág

idejében oltáson esett át úgy a vész ilyen rohamosan nem is terjedhet. Ennek tulajdonítható, hogy a tömeges esetekkel szemben a hatóságok pillanatnyilag tehetetlenül álltak, de huszonnégy órán belül már megfelelő mennyiségű szérumot kaptunk Bukarestből és a szükségleteket rendszeres szállítmányokkal fedezzük.

— Reméljük, hogy a vész továbbterjedését sikerül megakadályozni. A megye összes községeibe repülőbiztonságok szálltak ki, amelyek az állatok beoltását megkezdték.

— Mintegy másfél évvel ezelőtt hasonló eset fordult elő a Pojánán, ahol öt hat megbetegedés történt. A betegség mindig

halálos és az néhány órán belül bekövetkezik. Akkor azonban a vész terjedését meg lehetett akadályozni, mert a környékbeli jószág mind szabályszerűen be volt oltva és így a vész nem fogott olyan hamar.

— A marhavész tulsúlyosságát mi sem jellemzi jobban, fejezte be nyilatkozatát Barbieri igazgató — mint hogy a hegyek között egy tenyészbika is elpusztult, ami csak ritka esetben szokott előfordulni.

Mit mondanak a vármegyei hatóságok

Ezután kérdést intéztünk Serban vármegyei igazgatóhoz, aki munkatár-

Augusztus nyolcadikától olcsóbb lesz Brassóban a kenyér

A minisztertanács határozata értelmében a mai nappal megszűntek a maximális árak — A brassói pékek az ujonnan kivetett illetékek eltörléséről teszik függővé a kenyér árának leszállítását

Brassó, augusztus 2.

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a városi tanács erőlyes akciót indít az élet olcsóbbá tételére. A város vezetősége elhatározta, hogy minden lehető eszközt elkövet, hogy Brassót olcsóbbá tegye és megszüntesse a veszedelmesen elfajult áruzsorát.

Az élet olcsóbbá tételére indított harc meglehetősen keménynek ígérkezik.

A mai nappal ugyanis megszűntek a maximális árak, mert a kormány minisztertanácsi határozattal az illetékes minisztériumoknak tartotta fenn a jogot, hogy bármely városban maximális árakat lehessen bevezetni.

Ezt az intézkedést a kormány a gabonaárak nivójának fenntartása érdekében megindított kampány érdekében foganatosította. A minisztertanácsi határozat azonban kimondja, hogy

amennyiben a városi tanács szükségét látja, úgy azonnal kérheti a belügyminisztériumtól, vagy az illetékes minisztériumtól, a maximális árak bevezetésének jóváhagyását.

Amennyiben pedig ez a jóváhagyás nem jön meg idejében, úgy az árdarabokra könyörtelenül alkalmazni fogja az áruzsora levezetéséről szóló törvényt.

Kitüntették Crăciun rendőrigazgatót

A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli, hogy Crăciun Nicolae brassói rendőrigazgatót királyi kitüntetésben részesítették abból az alkalomból, hogy huszonötödik szolgálati esztendőjét töltötte be. A magas kitüntetés a becsületességéről és előzékenységről ismert rendőrigazgató, aki munkásságával egy a többségi, mint a kisebbségi lakosság teljes bizalmát és szeretetét vívta ki magának méltán kiérdemelte.

A brassói tábla helybenhagyta a rőpceosztogató munkások büntetését

Kedden tárgyalta a brassói ítélőtábla szüneti tanácsa Varga István és Józsa Sándor ifj. munkások kommunista bűnperét. Mint ismeretes, a két ifj. munkást a brassói szigorú rőpceduloosztogatók miatt fogta le. A hatóságok állítása szerint Józsa és Varga lázítóhangú rőpiratokkal árasztották el a brassói gyárak környékét és ezekben a rőpiratokban nemcsak a forradalomra uszítottak, de a királyt is sértgették. A brassói törvényes elsőfokú egy-egy évre ítélte a munkásokat. A tábla beigazolta, hogy a szigorú rőpceduloosztogatók által emelt vádat és ezért a törvényes büntetését helybenhagyta. A két munkást az egy évi fogházon kívül

A legégetőbb probléma a kenyér kérdése. Különösen ennek a legelsőbbrendű élelmiszernek a leszállítása vált aktuális problémává.

A buza ára ugyanis jóval olcsóbb, mint a milyen néhány hónappal ezelőtt volt és így nem indokolt, hogy a régi maximális árak maradjanak továbbra is érvényben.

Alig néhány hete annak, hogy a városi tanács a gabona drágulására való tekintettel a kenyér árát a következőképp maximalta: félbarna kenyér kilója 10 lej, köményes kenyér 11 lej, a barna kenyér ára pedig nyolc lej. Ez az árnívó azonban, tarthatatlan ma, amikor Bukarest főváros tanácsa is a kenyér árának leszállítására kötelezte a pékeket. Brassóban sem maradhattak tovább érvényben az eddigi kenyérárak.

Ugy látszik, ezt maguk a pékek is belátták, mert annak ellenére, hogy a rendszer megszűnt,

elhatározták, hogy augusztus 8-tól a kenyér árát egyöntetűen leszállítják.

A pékiparosok legutóbbi gyűlésükön foglalkoztak a kérdéssel, de afölött még nem döntöttek, hogy az árleszállítás milyen mértékű legyen. A pékmesterek azt állítják, hogy most szerzik csak be az olcsóbb búzából vá-

sunknak a következő nyilatkozatot tette:

— A hatóságokat semmiért sem terhel a felelősség. Amint a katasztrófát jelentették, azonnal megtettük a szükséges lépéseket. Már aznap meghozattuk Bukarestből az első szállítmány szérumot. Ekkor azonban már késő volt, mert a vész két nap leforgása alatt az egész vármegyét kiterjedt. A Méhkerlek környékén kezdődött és egy nap leforgása alatt azon vetjük magunkat észre, hogy a nagykőhavas legelőjén pusztulnak el a marha csordák.

— A vármegyei prefektúra mindenütt intézkedést tett a veszedelem elhárítására és reméljük, hogy a további károktól meg tudjuk menteni a falusi lakosságot.

Itt említjük meg, hogy a vármegyei házában tegnap konziliumot tartottak, amelyen megbeszélték azokat az intézkedéseket, amelyek a lépfene letörésére kívánnak foganatosítani. Ugyanakkor a vármegyei prefektúra Brassó város tanácsával egyetértve, rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy beteg állatot addig levágjanak, amíg azt orvosi vizsgálatnak alá nem vetették. Még akkor sem, ha húsát nem kívánják eladni, mert az állat vére terjeszt a fertőzést és a többi jószág is megbetegszik tőle. Nem is beszélve arról, hogy a lépfene hús az emberre nézve is veszedelmes és fogyasztás esetén halálos lehet.

sárolt lisztet, ami lehetővé teszi az árak lecsökkentését.

A pékiparosok azonban elkeseredetten tiltakoznak a város által ujonnan kivetett illetékek ellen,

amelyek jelentős mértékben akadályozzák a kenyér tényleges olcsóbbá tételét. A város ugyanis legújabb szabályrendeletében

különként huszonöt bani városi és ugyanannyi állami új illetéket állapított meg a kenyérre.

A brassói pékmesterek elhatározták, hogy szerdán ülést tartanak, amelyben erőlyesen követelni fogják az új illetékek eltörlését. Amennyiben a városi tanács a taksákat nem törli el, úgy nincs kizárva, hogy

a pékmesterek ragaszkodni fognak az eddigi árakhoz.

Ebben az esetben kemény harc tör ki a pékek és a városi tanács között. Reméljük azonban, hogy az ellentéteket a leszegényedett fogyasztó polgárság érdekében is elkerülik és hogy

augusztus nyolcadikán legalább egy lejjel megolcsul a kenyér ára.

A város vezetősége egyébként az állandó választmány szerdai ülésén foglalkozik a kérdésével.

még fejenként ötezer lej pénzbüntetésre ítélte a másodfokú bíróság.

A brassói „Blaumontag“

A brassói Szabómesterek Társulata július hó 31-én, hétfőn tartotta szokásos érdeklődését, a hagyományos „Blaumontag“-ot, amelyen a brassói szabómesterek majdnem kivétel nélkül mind megjelentek. Az ezévi Blaumontag is fényesen sikerült. A Hontérusz erdő gyönyörű tisztásán a résztvevők már kor reggeltől a legjobb hangulatban szórakoztak. Ötletes szórakozási lehetőségről a rendezőség gondoskodott s a szabók egy napra elfelejtették minden gondjukat-bajukat, s a legjobb hangulatban töltötték a napot. A brassói szabómesterek ismét szépen reprezentáltak kifelé is, amennyiben az évről-évre kitűnően sikerülő erdei ünnepségük bizonyítja a Társulat összetartó erejét, nemcsak akkor, ha gazdasági akcióról van szó, hanem akkor is, ha a tagjai szórakoztatása van soron. Brassóban egyébként az összes szakmák közül ta-

lán a szabóság van a legegészségesebben, a legokoldalubban és legerősebben megszervezve, amiben nagy érdeme van Tellmann Béla-nak, a brassói Szabómesterek Társulata agilis elnökének.

Csendben telt el a vörösnapi Brassóban

A belügyminisztérium utasításának megfelelően a brassói hatóságok augusztus elsejére, a vörös napra széklerkősi övintézkedéseket foganatosítottak. Már hajnalban az összes állami és középületeket fegyveres katonaság szállta meg, a brassói helyőrség pedig minden eshetőségre számítva, állandó készenlétben volt. A vörös nap azonban csendben, nyugodtan, zavargás nélkül telt el. Schol egyetlen őrizetbevétel nem történt és a hatóságoknak sem kellett közbelépni, mert munkásmozgalmak nem történtek.

„LUX“
MOZGÓ.

BEMUTATJA az „UFA“ kitűnő hangosfilmoperettjét
Nagy Kató, Willy Fritsch, Otto Wallburg

„RONNY“

Zenéjét szerzte: Kálmán Imre. Rendező: Reinhold Schünzel.
Monopol: Matador-Film, Brassó. — Központi szellőztetés.

A keresztvári közbirtokosság perének második felvonása

Miközben a miniszter letiltotta a termelést és elintézetlen perek fekszenek a Semmitőszék előtt, a brassói járásbíróság folytatólagos foglalást rendelt el a közbirtokosság vagyonára

Az ellentmondó bírósági döntésekben és az ügyvédek harcában tovább sorvad a közbirtokossági vagyon

Brassó, augusztus 2

Gyakran látunk olyan pert, amely, míg ítélethez érkezik, szöröstül-böröstül mindent felfal. Nincs olyan csődbejutott bank, amelynek hatalmas vagyonából a csőd után akár egyetlen banit is láttak volna a betétesek.

A keresztvári közbirtokosság ügye még a bankcsődnél is rosszabb. A csődnek egyszer csak vege van. A csőd gyors anvagi halál. Keresztvár lakóinak közös vagyona azonban hosszú és idegölő agoniában mulik ki.

Ennek a mezőgazdasági, jobbanmondva erdészeti rémdrámának az első fázisáról hosszú cikkben beszámoltunk már. Két táblai ítélet volt, amelyek végső döntés végett felkerültek a legfelsőbb Semmitőszékhez.

És amíg a paragrafusok utvesztőjében vesztelő ítéletet az érdekelték várják, addig a keresztvári közbirtokosság vagyonára folytatólagos foglalást vezetnek ugyanazok, akikről a perek tömegével vitatják el azt, hogy

a közbirtokossági vagyon egyrésztéhez bármilyen közük is volna.

MÉG A VÁLTÓKNAL KEZDŐDÖTT...

A keresztvári rémdráma tulajdonképpen azért fajult el ennyire, mert az agrárreformot nem hajtották ügy végre, ahogyan kellett volna. Az ügyvédek tömegei dolgoztak agrárreformos ügyekben.

Turtea Simion dr. brassói ügyvéd most az agrárreformból folyó honoráriumát követeli. Azt állítja és aktákkal bizonyítja, hogy szaladgált Bukarestbe, százezreket fizetett mindenfelé a saját pénzéből abban a reményben, hogy a közbirtokosság, amellyel szabályszerű szerződése volt, ezeknek az ügyvédi eljárásoknak költségeit és az előlegezett összegeket megtéríti.

Turtea dr. ügyvéd 1927. október 20-án az összes bukaresti felettes hatóságok jóváhagyásával megállapodást létesített a közbirtokossággal, hogy

15 ezer öf fát kap ügyvédi honorárium és a költségei megtérüléseként.

A közbirtokosság azonban addig is, amíg a fát leszállíthatja, 900 ezer lej értékű páltót adott az ügyvédnek. A váltókat az ügyvéd leszállította az egyik sepsiszentgyörgyi banknál. Mivel azonban a váltókat nem egyenlítették ki, a bank beperelte a közbirtokosságot. Ugyanakkor Turtea is perelt a fennmaradt hatszázezer lejért és követelését a bankkal egyetértésben végrehajtási uton bekebelezette.

AZ ELSŐ TÖRVÉNYSZÉKI DÖNTÉS EREDETI MEGVILÁGÍTÁSBAN.

Amint azt előző cikkünkben megírtuk, Turtea dr. ügyvéd hatszázezer lejes követelése erejéig végrehajtást kért a közbirtokosság ellen. Bodzaferdülő járásbírósa — amely akkor még működött — elutasította kérését, ezzel szemben a brassói törvényszék 1929 augusztus 8-án kimondta, hogy Turtea és a közbirtokosság között fennálló szerződés értelmében a közbirtokosság köteles hatszázezer lejes követelése ellenértéként 15 ezer öf vadgott fát átadni.

Ennek a törvényszéki döntésnek az alapján Turtea dr. még 1929-ben megégyezett a brassói Általános Kereskedelmi Hitelintézettel, hogy az termelje ki a bírói lag kiutalt famennyiséget. A brassói cég mindössze csak 4195 öflet termelhetett ki, mert váratlanul közbelépett a minisztérium, amely

letiltotta a termelést.

A miniszteri közbelépés azon a cimen történt, hogy a földreformot még nem fejezték be Keresztváron. A kolozsvári agrárreform revíziós bizottsága is foglalkozott az ügygel. Ez a közigazgatási fórum

kimondotta, hogy az agrárreformot Keresztváron igenis befejezték és így ezen a cimen a miniszternek nem áll jogában a termelést megakadályozni. A minisztérium még egy hibát követett el. Az elmúlt év június 14-én letiltatta az erdőkitermelést, melyre közben Turtea dr. Steinmetz fakeskedővel letiltatott meg-

állapodást. A letiltás azzal az indoklással történt, hogy az erdőtörvények nem engedik meg közbirtokossági erdők eladását, csak árlejtés után. A keresztvári közbirtokosság pedig szerződést kötött Turtea-val.

Es ebből a súlyos hibából keletkezett a birtokháborítási per. A törvény ugyanis azt is kimondja, hogy a kitermelés letiltá-

Csak perújítással lehet a törvényszéki döntést megtámadni

A Turtea-Steinmetz-féle adásvételi szerződést a brassói törvényszék érvényesnek mondotta ki. Az érdekelt Turtea-Steinmetz együttes azzal érvel, hogy a törvényszék maga a párhuzamosan folyó másik ügyben hozott ítéletét nem semmisítheti meg. A felek csak perújítás után semmisíthetik meg az ítéletet.

A minisztérium egy másik pert is folyamatba tett, az erdőtörvényre való hivatkozással. A törvényszék másodszor is ugyanazt az ítéletet hozta: jóváhagyta a szerződést. Ezzel szemben a tábla kimondotta, hogy a szerző-

sát csak azután lehet elrendelni, miután a per a törvénytelen szerződés megkötése miatt megindult, vagy ha bűnügy esete forog fenn. Amikor a miniszter elrendelte a letiltást, június 14-én, még nem volt per folyamatba téve. A peres eljárást a földmívelésügyi minisztérium július 1-én, tehát jóval a letiltás elrendelése után nyújtotta be a brassói törvényszékhez.

dés érvénytelen. Itt is van tehát két ellentmondó ítélet, amely tulajdonképpen nem egy, hanem két perből folyik.

Ugy a birtokháborítási ügy, mint a szerződés érvényességének a kérdése, — amint azt elmúlt cikkünkben megírtuk, — a Semmitőszék előtt dől el végleg. E pillanatban tehát az a helyzet, hogy

a tábla a Turtea és a keresztvári közbirtokosság, valamint a Turtea és Steinmetz között megkötött szerződést semmisnek mondotta ki.

A komplikált peres ügy politikuma

ki akart egyezni Turtea-val. Felfüggesztették a vezetését, amely bűnügyi eljárásokba keveredett. Jóllehet csak a Turtea-val való pereskedést akarta elkerülni. Aztán Steinmetz, aki fél vagyonát befektette a Turtea-nak törvényesen odaítélt erdő kitermelésébe, most, ha a szerződést valóban megsemmisítik, mindenét el fogja veszíteni.

A keresztvári közbirtokosságot jelenleg egy Popescu nevű volt tanító vezeti. Ezt nevezték ki, jóllehet nem is a községből való, hanem egész más vidékről. A kinevezés politikai okokból történt.

Még a perek el sem dültek és a közbirtokosság jelenlegi vezetője máris megállapodást létesített Indig László keresztvári kereskedővel, akinek

a Steinmetz által levágott és a minisztérium által zárolt fát egy tömegben eladták.

Steinmetzek az adásvételi szerződés ellen

Erre való hivatkozással

elismerte a miniszternek azt a jogát, hogy a keresztvári közbirtokosság területén a Turtea ügyvéd albertléjeként szereplő kereskedőnek a fatermeléshez való jogát be-tiltsa.

És miközben az ellentétes ítéletek labirintusában még a legzenálisabb ügyvédek csak a legnagyobb nehézséggel tudnak eligazkodni, a brassói járásbíróság újabb döntés szennázó fordulatot hozott.

A JÁRÁSBÍRÓSÁG FOLYTATÓLAGOS VÉGREHAJTÁST RENDEL EL

Turtea ügyvéd ugyanis, akinek a közbirtokosság 15 ezer köbméter kitévő erdejére vonatkozó szerződésbeli jogát vitatják, néhány nappal ezelőtt beadvánnyal fordult a brassói járásbíróshoz, amelyben azt kérte, hogy az 1929-ben foganatosított végrehajtás folytatóságát mondják ki. Annak ellenére, hogy a tábla kimondotta, miszerint az erdő csak árverés útján lehetett volna Turtea dr. birtokába juttatni, a

a brassói járásbíróság a 15 ezer köbméter fa még kitermelésénél maradt részére elrendelte a folytatólagos végrehajtást.

Ez a döntés más szóval azt jelenti, hogy az első fokú bíróság továbbra is elismerte Turtea ügyvéd jogát a közbirtokosság fájára.

Ez a fordulat a keresztvári közbirtokosság regényének második felvonását vezeti be, itt ugyanis az egész perkomplexumnak a mellékzongéit tanulmányozzuk, rájövünk arra, hogy a per politikai motívumoktól nem mentes.

Mielőtt még ezt a kérdést részletesebben megvilágítanánk, rá kell mutatnunk arra, hogy a perben

a földművelésügyi minisztérium tulajdonképpen a közbirtokossági vagyont igyekszik megmenteni Turtea dr. ügyvéd másfélmillió követelésével szemben,

amely összeg azonban ma már, a különböző peres költségekkel együtt több mint hárommillió lejt tesz ki.

most kontesztációval éltek és így az ügyből újabb per következik.

És így tovább. A végtelenségig.

Ha a minisztériumnak valóban az lett volna az intenciója, hogy a közbirtokossági vagyon megvédje, úgy ki kellett volna egyezni Turtea-val. Ebben az esetben a közbirtokosság megszűnhet volna az egész ügyet pár száz ezer lejjel, a kérdést régen lezárták volna, nem dagasztották volna az ügyvédi honoráriumokból származó ügykomplexumot több mint hárommillió lejre.

Fejezzék be a keresztvári közbirtokosság perét. Zárják ki az ügyből a politikát és győlködjék. Adják meg mindenkinek a jogát.

Mert ha ezek a perek így folynak tovább a meghurcolt közbirtokossági vagyonból semmi nem marad. Veszítnék az érdekelt felek, veszít a közönség és veszít az állam is, amelynek a pénz pereskedések helyett hasznosabb célokra is kellene.

VILÁGGÁ MENT EGY BRASSÓI MUNKANÉLKÜLI

Levél hátrahagyása után, tíz napja nyomtalanul eltűnt Ferencz József nyomorgó kisegyzistancia

Brassó, augusztus 2

A Brassóban uralkodó nyomasztó gazdasági válságnak és elviselhetetlenné váló nyomornak szomorú áldozata akadt Ferencz József munkanélküli személyében, aki a mesebeli hősök mintájára „hamuba sült pogácsát” rakott szegényes tarsolyába és világgá ment.

A brassói rendőrség 1. ütiügyi osztályánál kedden reggel jelentette férje eltűnését Ferencz Józsefnek. Előadta, hogy békésen élt férjével a Forrás-utca 2. szám alatt. Hónapok óta munkanélkül tengették őket. Napokon keresztül nem volt kenyérre valójuk, a házbért pedig nem tudták fizetni és így az a veszély fenyegette őket, hogy egy szép napon hajléktalanná válva az utcára kerülnek.

Nyilván az utcárajutás veszedelme készítette a munkanélkülit a végső lépésre. — Mintegy tíz nappal ezelezt, ugyanis nyomtalanul eltűnt. Éjszaka kelt fel ágyából, kiment a konyhába, itt ákora hákom be-tükkel levelet írt feleségének. Ebben a levélben szomorúan kijelenti, hogy világgá megy.

„Ne busulj asszony — írja levélben az éhez Ferencz József — mert egyszer csak előkerülök. Nem bírom tovább a nyomort és a szenvedést, meg a háziurra való veszedelmet Világgá megyek, munkát keresni. Amint valahol munkát kaptam és pénzt, azonnal értesítelek. Addig azonban nem látz viszont”.

Igy hangzik Ferencz József munkanélküli éhez levele. Az asszony feljelentésében annak az aggodalmának adott kifeje-

zést, hogy életunt férje valahol talán ön gyilkosságot követett el.

A brassói rendőrség bűnügyi osztálya a feljelentés alapján bevezette a nyomozást annak megállapítására, hogy az éhez Ferencz József hová tűnt el.

RÖVID HELYI SPORTRÉK

Schuller Hans gyakorló bírót, a disztrikt tagját, a bírótestület fegyelmi bizottsága három hónapra tiltotta minden sporttevékenységtől, mivel a június 8-iki sportünnepélyen botrányt okozott.

Az Astra sportbizottsága foglalkozott a közeljövőben megtartandó disztrikt választások kérdésével és a maga részéről Fratilla mérnököt jelölte disztriktagnak. Ugy látszik, hogy Enescu elnök működésével, valószínűleg június 8-iki magtartsásával, a saját egyselelte sem volt megelégedve. Ismerve a klubok hangulatát, kétségen kívül áll, hogy Fratilla mérnököt nagy többséggel meg is fogják választani.

A Brasovia a vasárnapi selejtező mérkőzésre 16.000 lejt fizetett rá. Ugy látszik, a brassói közönség megérezte, hogy a Dragos Voda nem komoly sport attrakció.

A Brasovia vasárnapi sikere valószínűvé teszi, hogy továbbra is bennmarad a nemzeti bajnokságban. Ennek a körülménynek tudható be, hogy az IAR-rel folytatott tárgyalások sikerrel bíztak és a fuzió a két csa-

pat között rövidesen bekövetkezik. Az egyesült két klub új neve „Brasovia” lesz.

A vasárnapi atlétikai versenyekkel kapcsolatban komoly és indokolt panaszok merültek fel a célbírók és starterek működésével szemben. A 400 méteres sifutásnál például nem a tényleges győztest hirdették ki elsőnek. Ugy látszik, szükséges volna, hogy az atlétikai bírónak egy szabálykönyv, mint az objektivitásból hosszabb távú iskolát tartanak.

Tóth Ödön szövetségi ligabíró feljelentést tett a bírótestület fegyelmi bizottságának Schuller gyakorló bírót ellen, aki a legutóbbi Olympia mérkőzés alkalmával őt a játékosok és a közönség jelenlétében inzultálta. Schuller ígérték, amit a legutóbbi fegyelmi ügyével kapcsolatban tett, t. i., hogy a jövőben tartózkodni fog a botrányokozástól, hogy látszik, nem hosszú ideig tartotta be.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV (8.949—933, Serv. veterinar.

HIRDETMEY

Az állattenyésztők figyelmét felhívjuk arra, hogy Brassó-Méhekterk szarvasmarhák között egy lépene megbetegedés fordult elő. A Bucsecs és Keresztényhavas (Schuller) állati legelők megfertőzése következtében lépene esetek is léptek fel, Keresztényhavas, Rozsnyó és Tórsvár községekben is. Felhívjuk az állattenyésztők figyelmét arra, hogy egyetlen beteg állatot se vágjanak le addig, amíg az állatorvos meg nem vizsgálta, hogy a veszedelmes betegség még a környező állatokra nem terjedjen. Az állategészségügyi rendtörvény kötelezőleg előírja az állatok mindazoknál az állatoknál, amelyek a lépenevel fertőzött legelőkön járnak. Szele Béla dr. s. k. Olbashatatlan aláírás s. k. h. polgármester. főtűtár. Olbashatatlan aláírás s. k. az állategészségügyi szolgálat főnöke, megyei főállatorvos.

Feltartóztatták a nácik kerékpáros osztagát, amelynek a rohamot vezetni kellett volna

s talán a véletlen szerencse is közbejárt, hogy a vasárnap és hétfő „ilyen simán” telt el Ausztriában. Vasárnap a kora délelőtti órákban a karintiai Völkermark határában az országuton az ellenőrző csendőrök egy motorkerékpáros

Alátámasztja ezt a gyanút a klagenfurti leleplezés is. A nemzetiszocialisták itt is összegyülekeztek, sőt készen voltak már a harcos felvonulásra is, amikor a rendőrség rajtuk ütött. *A vezetőket mind*

A bécsi belügyminiszterium úgy Völkermarkból, mint Klagenfurtból pontos jelentéseket kért. Ha Franciaország és Anglia Németországnak küldendő demasztervét az osztrák kormány helyesli, illetve élni fog a felajánlott segítséggel, úgy valószínűleg az utóbbi napok eseményei is Németország bűnlístájára kerülnek és Ausztria kielégítő elégtételt fog kérni értük.

Szerdán az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium kiküldöttje újra felveszi a közvetítő tárgyalásokat. Kormánykörökben remélik, hogy a megegyezés mégis létrejön.

Gandhinak beteljesült az óhaja.
Jelentésünk szerint
úgy öt, mint feleségét letartóztatták
a kedre hirdetett újabb elégedetlenségi küz-
delem szitáásáért.
Gandhi felhívta hiveit, hogy a mozgalmat
fogsága alatt is folytassák és hajtsák végre.

Miután Anghelescu viszonya az öliberális párt vezetőségével gyöngye, valószínűnek látszik, hogy a volt közoktatásügyi miniszter összeköttetést keres Bratianu Gyógygypel s ez esetben a következő kormány jelentősebb személyiségei: Anghel

Tehát Madgearu a stabilizáció, a hitelélet
fellendítése és a gabonaneműek értékesi-
tése mellett foglal állást.

— MEGHALT ERZSÉBET MAGYAR KIRÁLYNŐ GYILKOSÁNAK FIA. Temesvárról jelentik: *Luccheni* Giovanni cementmunkás 48 éves korában Ujkisodán meghalt. Az elhunyt munkás apjának a nevét néhány évtizeddel ezelőtt az egész világ ismerte. Ő volt az, aki a genfi sétányon Erzsébet magyar királynőt egy tördőfessel meggyilkolta.

"Sigi"
Gummi!

„SIGI“
Prezervatív
megbízható

Kapható:
gyógyszor-
tárban és
drogusáruházban

HIREK

Csak az öngyilkosok halnak meg

Érdekesen unalmasak ezek a száz-
esztendő emberek. Már megint felfe-
deztek egyet. Nem is annyira ratalál-
tak, mint amennyire ő maga állt ki egy
könyvvel a fiatalság himnuszát zengő
fórumra, mondván:

— Nézzetek! Itt vagyok! Száz-
esztendős, okosan s most könyvet írtam ar-
ról, hogy miképpen érhetitek el ti is a
száz esztendőt. Könyvem kiadása már
azért is megokolt, mert orvos vagyok.

És a fiatalok Angliában éppen ug-
y, mint Németországban, mert e könyv
ott is megjelent jó párezer példányban,
nagy csalódsággal teszik le az angol or-
vos könyvét. Nincs benne semmi olyan,
amit a fiatalok még fiatal tanulóikról
gyerekkorukban ne tanultak volna. A
százéves korhatár elérésének titka a
mint a százéves orvos elárulja — a
mértékletesség.

Nem szabad sokat éjszakázni, nem
szabad sokat dohányozni, nem szabad
sokat inni, nem szabad s zenvedélyes
életet élni. Még sok mindent nem sza-
bad. Ez a sok tilalom a könyv tenge-
lye. Bár azért akad benne olyan is,
ami újszerűen hangzik. Ilyen például
az a tétel, hogy minden ember, aki
száz éven innen halálozik el, voltaké-
ppen öngyilkosság következtében hal-
meg. A természetfajta szabály ugyanis
azt mondja, hogy az emlődök életkora
ötszöröse kifejlődésük éveinek. Az
ember husz év körül fejezi be növeke-
dését, tehát száz évig kellene élni. Van
után a könyvben még valami. Azt
mondja, hogy az emberek nem tud-
nak helyesen lélekezni. Erre meg kell
tanítani őket. Könyvében mindjárt
leckét is ad a helyes lélekezéssel, a
melynek a későbbi években is éppen
olyan teljesnek kell lenni, mint a fiata-
labb korban. A szerzőnek kevés le-
vegőt juttatnak az emberek.

Arról nem szól a könyv, hogy az ál-
latvilág emlődök ki tanította meg helye-
sen lélekezni, sem arról nem beszél,
hogy az emberek miért „tanultak ki”
belőle? És végül hallgat azokról a mér-
téktelen emberekről, akik minden mér-
téktelenségük ellenére is meghaltak
hetvenéves korukban.

És mikor az ember vegyes érzésekkel
teszi le a könyvet, pillanatra mégis
meghökken: hátha éppen azért van
igaza a százéves szerzőnek, mert ut-
széli igazságokat mond? Érdemes el-
gondolkodni felettük, talán még is
szívelelni őket. De mindenekelőtt min-
denkinek el kell döntenie magában a
problémát: Olyan gyönyörűséges vilá-
got élünk, hogy érdemes száz évig he-
lyesen — lélekezni?...

— A MAGYAR-ROMÁN KÖZVETLEN
TEHERDIJSZABÁS MÁSODIK RÉSZÉT RO-
MÁNIA MEGSZUNTETTE. Bukaresti jelen-
tés szerint a román vasutak megkapták a
MÁV-nak azt az értesítést, amely szerint
Magyarország nem járul hozzá a román-
magyar áruforgalomban az egyenes teherfu-
var-díjtételek aranyalapon történő számí-
tásához. A román vasutak vezérigazgatósága
erre elhatározta, hogy azonnali hatállyal
megszünteti az 1951. július 1-én életbe lé-
pített román-magyar direkt teherdijszabás máso-
dik részét. Ezt a rendelkezést minden állomá-
son kifüggesztették.

— GYERGYÓSZENTMIKLÓS FELKÉ-
SZULT A „VÖRÖS NAPRA”. Tudósítónk je-
lenti: A gyergyószentmiklósi rendőrség egy
szakasz csendőrt kért a csikszeredai csendő-
rszárnnyól, azzal az indoklással, hogy au-
gusztus 1-én, az esetleges munkámegmozdu-
lásokat már csirájában elfojthassa. A csend-
őrszárnny teljesítette a rendőrség kérését.

Minden ország támasza

A TISZTA ERKÖLCS!

Minden ország tükre

AZ APRÓHÍRDETÉS!

— Most már lehet Egyiptomba menni.
Kairóból jelentik: Az egyiptomi kormány
drákói intézkedésre határozta el magát az
idegenforgalom növelése érdekében. Az
utóbbi években annyira elszaporodtak a
koldusok Egyiptomban, hogy a külföldi
turista egy lépést se tudott tenni anélkül,
hogy bele ne ütközzön a koldusok hadába.
A legújabb kadásu külföldi utikönyvek-
ben már figyelmeztették a külföldre uta-
zókat, hogy Egyiptomba lehetőleg ne men-
jenek, mert ott többet kell költeniök egy
nap a koldusokra, mint minden egyéb
szükségletükre. Az egyiptomi kormány
most betiltotta a koldulást s rendeletet
adott ki, amelynek értelmében a tiltott kol-
duláson rajtakapott egyéneknek egy évig
terjedő börtönnel kell büntetni. A nyo-
morekakat és keresetképtelen aggokat ál-
lami menhelyekben kell elhelyezni.

Ford hetven éves. 1863. július 30-án a Michigan állambeli Detroit mellett fek-
vő Dearbornban született. Atyja farmer volt. Ömaga mérnöknek készült és 1887-
ben az Edison-művekhez került. Edison és Ford között már ebben az időben me-
leg barátság fejlődött ki, amely egészen Edison haláláig tartott. Ford kivételes ké-
peségeit először Edison ismerte fel. Ford 1903-ban alapította meg a Ford-Motor
gyárat Detroitban. E gyárral kapcsolatban azután megvalósította célját — az autót
a mindennapi élet nélkülözhetetlen eszközévé tette. Tilka ez volt: egyszerű kon-
strukció és olcsóság. Az egyszerű konstrukció lehetővé tette a tömeggyártást, a tö-
meggyártás pedig az olcsó árakat. A Ford-üzem munkáját a termelés standardizá-
lása és a hallatlan munkamegosztás jellemzi. Ford művészetté vatta a munka ki-
használását. Bevezette a szünet nélküli munkaidőt, a beszédtilalmat és a szünet nél-
küli, csendes „schicht”-váltást. Nagy újítása volt Fordnak az is, hogy autóján min-
den megsérült részt ki lehetett cserélni és gy a „generalreparációk” alapján fe-
leslegessékké váltak. Ezt a megépítéssel elvet Ford megvalósította a nehéz gépek-
kel kapcsolatban is, ugyannyira, hogy ma ismét 10 millió amerikai gazdaságban hasz-
nálják. Tíz év óta Ford repülőgépgyártással is foglalkozik. Ford a világ legelső
iparmágnása. A világ összes iparállamaiban alapított gyárat s nagyjában ura
a termelésben szükséges nyersanyagoknak is. Az összüzem 36 gyárra terjed ki és
75 ezer embert foglalkoztat.

William Conrad, egy fiatal uszó első-
nek uszta át a veszedelmes Niagara-víz-
esést. Jutalma: letartóztatták, mert a
veszedelmes vizesést átúszni tilos.

— AZ INTERCONTINENTALE BRAI-
LABAN. Bukarestből jelentik: Az Inter-
continentale szállítványozási vállalat
részvételével Brailában Intercontinental
Maritima S. A. fost S. et W. Hoffmann
cég alatt hajózási vállalat alakult három-
millió lej részvénnyel. A vállalat fő-
részvényese az Intercontinentale 2 millió
lej részvénnyel.

— TEMESVÁR VÁROSA — KILAKOL-
TAT. Tudósítónk jelenti: Temesvár város ál-
landó bizottsága kimondta, hogy a város
házaiknak 10-12 hátralekös iparos és keres-
kedő üzletbérletjéért — amennyiben nem fizet-
nek — rövidesen kilakoltatja.

— Debreceen földgáz-világítást kap.
Debreceenből jelentik: A Horvátugron gáz
furásokat végeztek, amelynek során meg-
állapították, hogy 3 ezer köbméter gáz
termelhető. Ez a mennyiség elég arra,
hogy vele Debreceen világítsák, sőt összes
ipari üzemait is ellássák.

— FESTŐMŰVÉSZ, AKI A TIZENNEGYE-
DIK EMBER ÉLETÉT MENTI MEG. Temes-
várról jelentik: Ferch Rudolf festőművész a
perjámosi strandon Ilie János tehénpásztor
élete veszélyeztetésével kimentette a vízből.
Frechnek, akit életmentéséért annakidején
Ferenc József is kitüntetett, ez már a 14-ik
életmentése.

— Meghalt a tordai törvényszék elnöke.
Tordáról jelentik: Farcășan Sándor, a tor-
dai törvényszék nyug. elnöke. 72 éves ko-
rában Kolozsváron meghalt. Az elhunyt,
aki az impériumvárosz az idejében került
a tordai törvényszék élére, a kisebbségek-
kel szemben mindig megértőnek mutatko-
zott. Temetése július 29-én ment végbe Tor-
dán, a város közönségének osztján és im-
pozáns részvétel mellett.

— A cigány és fia, aki „falazott”. Tor-
dáról jelenik: A rendőrség letartóztatta
Hajdár Márton kercsedíjű cigány-
embert, aki a városban a lopások egész
sorozatát követte el. A vakmerő cigány, a
kinek a fia „falazott”, rendszerint koldu-
lás ürügye alatt állított be az egyes há-
zakba és ahol senkit sem talált otthon, on-
nan mindent elemelt.

— A TORDAI KATHOLIKUS GYERMEK-
NYARALÓTELEP. Tordáról jelentik: Az el-
mult vasárnapon Tordán gyermeknyaralóte-
lepet avattak fel, amelyet két évvel ezelőtt
a városi „Bányafürdő” telepen a tordai róm.
kath. szociális misszió létesített. A felavatás
tábori misével kezdődött, amit az ottan
megálldása és felszentelése követett. Ezután
bankett volt, majd gyermekműsor szórakoz-
tatta az egybegyűlteket. A nyaralótelepnek
ezidőszent 30 lakója van.

ABLAK

— Bethlen Mária grófnőt ünnepelték
Tordán. Tordáról jelentik: Meleg ünnep-
lésben részesítette Torda magyar társadal-
ma az elmult vasárnapon Bethlen Mária
grófnőt, aki 25 éve elnökköze az „Erzsé-
bet” jótékony nőegyletnek. A nőegylet
ez alkalomból díszközgyűlést tartott ame-
lyen Sipos Béláné elnökköze méltatta a ju-
biláns elnökköt, majd a 25 év óta segélye-
zett szegények és tanulók nevében Pál
Gábor dr. köszöntötte. A grófnő előtt a
vidéki jótékony és kulturális egyesületek
is tisztelegtek, este pedig bankettet, majd
műsoros estélyt rendeztek.

— A TEMESVÁRI MAGYARSÁG GYA-
SZA. Temesvárról jelentik: Nemes József,
nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, 70
éves korában, hétfőn délután érlelmesesedés
okozta szívbénulásban meghalt. Az elhunyt
a gyárvárosi katolikus egyház, a gyárvárosi
társaskör, a háztulajdonosok egyesülete, a
ragetta evezős egyeslet, a magyar dalárda, a
zenekevelők egyesülete elnöke volt, sőt régeb-
ben a gyárvárosi magyar párt élén is állott.
Temesváron alig volt olyan társadalmi, vagy
kulturális egyeslet, amelyben az elhunyt köz-
életi férfiú vezető szerepet ne vitt volna. Te-
metése szerdán délután lesz.

— A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
romániai rizshántolói fuzionáltak. Buka-
restből jelentik: A Pesti Magyar Keres-
kedelmi Bank érdekeltiségéhez tartozó Ore-
zul S. A. R. pentru Cojitul Orezului és a
Prima Fabrica Romana pentru Cojitul
Orezului S. A. rizshántoló vállalatok,
fuzionáltak. A fuziót Orezul Prima Fab-
rica Romana pentru Cojitul Orezului S.
A. cég alatt hajtották végre és ugyan-
ekkor az Első Román Rizshántoló rész-
vényitőkéjé 750.000 lejről 10 millió 750
ezer lejre emelték fel. A fuzionált vállalat
igazgatóságának tagjai: Ioan Boamba,
Stefan Stefanescu tábornok, G. Assan,
Conrad Ottó, Hargitay Bertalan és L.
Schulz. Az Orezul S. A. R. pentru Co-
jitul Orezului az 1952 évre részvényesei-
nek 7 százalékos osztalékot fizetett.

— JÉGVERÉS PUSZTÍTOTT SZÉKELY-
UDVARHELYEN ÉS KÖRNYÉKEN. Székely-
udvarhelyről jelentik: Hétfőn délután a vá-
rosra heves zápor zúdult, amelynek végezté-
vel tojás sőt ökölnagyságu jég is esett. A
jégverés, amely Gyergyó irányába húzódott,
leginkább Parajd felé dühöngött. Az okozott
kár nagyságát még nem lehet megállapítani.

— Kizért a gyermekbénulás! jár.ány
Kopenhágából jelentik: Nyuga-Lüttland-
ban gyermekbénulás járvány ütötte fel a
fejét, amelynek eddig 4 halottja és 10 su-
lyosan megbetegedett áldozata van. Az
egészségügyi hatóságok megették a szük-
séges óvintézkedéseket, hogy a veszedel-
mes kór nagyobb arányokat ne öltö-
n.

— NAGYVÁRADAI HIREK. Nagyváradról
jelentik: A mentőket tegnap reggel a Nagy
Sándor-utcai Newyork szállodához hívták ki,
ahol Nagybatola Ilonka 20 éves nő öngyil-
kosságot kísérelt meg. Tizenöt adag aszpirint
vett be. A mentők magához térítették. Kije-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalom
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-ről

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban.

lentette, hogy nyomorában akart megválni
az élettől. — A Komendáns-réten Sárközy
Rózi szolgálóleány követett el öngyilkossá-
got. Tettének oka: szerelmi bánat. — A fél-
egyházi csendőrség beszállította az ügyész-
ségre Surolin Stefan és Telepes Joan legé-
nyeket, akik egyik községi belső korcsmában
véres verekedést provokáltak. A jegyzőkönyv
elmondja, hogy a két legény már ittas volt,
mikor bement a korcsmába, amely a rétek
felé fekszik. A helyiségben ott mulatott egy
társaság. A korcsmáros látta, hogy a két le-
gény részeg és nem akart nekik több bort
adni. Erre a két garázdá legény feldühödött
és nekirontott az ott mulatozó társaságnak.
Viharos közelharc fejlődött ki, kiütött fogak-
kal, meglekelt koponyákkal és eltört oldal-
bordákkal. A verekedésnek az elősiető csend-
őrök vetettek véget, akik nyomban lefogták
a két legényt.

— KOLOZSVÁRI HIREK. Tudósítónk je-
lenti: Zuckerhandel Herman 42 éves bádo-
gos, miközben a vasúti műhely 18 méter ma-
gasságban levő tetőzetén dolgozott, lezuhan
és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Kör-
házba szállították. — Tóth György, kolozs-
vári lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy
az elmult éjszaka, hazamenet, ismeretlen tet-
tes megtámadta és késével többször a hátá-
ba szúrt. A súlyos sérüléseket szenvedett em-
bert a klinikára szállították. A nyomozás fo-
lyik. — Abrudean Vasile, Bethlen-utca 15.
szám alatt lakó hivatalnok a rendőrségen je-
lentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik 4
ezer lej értékű értékpapírokat tartalmazó ak-
tatáskáját lakásából távollétében ellopták. —
Gruber Farkas dr.-t és hét társát, akiket az
augusztus elseji „pörösnap” kapcsolataiban
vett őrizetbe a rendőrség, most Temesvárra
szállították. Valószínűleg azt akarják kinyo-
mozni, hogy nem álltak-e összeköttetésben
Encsel Mórral, aki a temesvári rendőrség fog-
dájában, pillanatnyi elmezavarában öngyil-
kosságot követett el.

— EURÓPA ROBINSON SZIGETEL.

Lakatlan szigeteket szálltak meg az ola-
szok. És ebben a hírben nem az az érde-
kes, hogy olasz szakemberek óceánográfia-
i tanulmányokat akarnak végezni és
ezért volt szükségük a három lakatlan
szigetre. Az sem fontos, hogy idegen ví-
zeken tüzték ki lobogóikat, de minden-
nek ellenére még diplomáciai konfliktus
is aligha lesz ebből a tudományos célú
foglalásból. Mindennél érdekesebb ebben
az ügyben, hogy ez a három sziget nem
a Csendes-, vagy Atlanti-óceán mérhetel-
en messze távolaiiban, nem az északi és
nem a déli sarkláján van, hanem itt Eu-
rópa határában, a görög vizeken, a Ciklá-
dokhoz tartozó Amorgó szigettől keletre.
Gyér geográfiai műveltségünk és öntuda-
tos európai büszkeségünk kicsit megle-
petten áll e romantikus ténnyel szemben,
hogy még vannak itt európai vizeken la-
katlan szigetek. Ó, ha regényes képzeletű
kislányok ezt tudták volna, hány robin-
soni nekiindulás történt volna! Sőt: ha
tudták volna a felnőttek milliói, a mu-
kanélküliek...?

Mindazoknak,
kik magukat
gyengéknek
és kimerültek-
nek érzik a

BIOGLOBIN

új életereőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, ét-
vágugerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a
készítőnél:

FABRIIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerháza
Nagyszeben — Sibiu

TOMCSA SÁNDOR:

En mit vinnék a bárkába?

(Tizennegyedik közlemény)

Kellék. (Az életet a körülmények teszik, a személyek, akciók és dolgok jelentőségét a kellékek adják. És értelmét is. Röviden: a fegyver kelléke a puskapor, a leszerelési konferenciáé a tehetetlenség, a divat kelléke: hogy a barátnőnek van szerepe stb. stb. Így tehát nem csak a személyről, dologról kell gondoskodunk, hanem ezek kellékeiről is, mert ezek nélkül amazok érthetetlenek, logikátlanok, nincs értelmük.)

A strandolás kelléke például nem a Nap, a víz vagy a homok, hanem az a tehetetlenség, ami hiányzik egy arasznyi fürdőtrikóból.

Hitler kelléke a zsidó.

Polgár az adóhátralék.

A kerítés kelléke valami disznóság tinacerezával felírva.

A futballé minél több hólyag.

Mezőgazdaságé a megnyomorító vámrén-deletek.

Az autó egyetlen főkelléke a permisz,

(a többi abszolút nem fontos.)

Szabó Dezsőé Herceg Gyula.

A Vajda-kormányé Maniu Gyula.

Az opera elmaradhatatlan kelléke a defecit, balleté az intendáns.

A lakodalom fontos kelléke az ügyvéd nagybácsi.

A tehéné a víz. (És ezt még tagadni sem lehet.)

Fiedler szimpatikus kelléke Pop Ghita, egy diplomáé négy évig tartó szorgalmas és lankadatlan — koplalás.

Gazdag amerikai hölgy kelléke a bártáncos, a bártáncosé a bártáncosnő, bártáncosnőé a barátja, barátjáé a cég, cégé a bünvádi feljelentés.

Egy csirkefogó kelléke egy csirke,

Kettőé egy tyúk, ami felett összevesznek,

háromé egy sikertelen bankrablás.

Moziszínész kelléke a dollár, mozisznésznőé a botrány, filmé a mozi, mozié a sötétség.

Egy-gyerekes család kelléke egy gyerek, két-gyerekes család kelléke havi tízennyole felszólítólevél, három-gyerekesé: „apuka nincs itthon”, négy-gyerekesé fél-évenként egy öngyilkossági kísérlet, öt-gyerekesé családirítás, nyolc-gyerekesé tömegsír és egy tizenkét-gyerekes család kelléke a kormány elismerő leirata.

Egy diplomata kelléke káviár, kettőé rák majonézzal, háromé egy tengeri fürdő, négyé európai konfliktus, öté egy kegyetlen rőmpárti.

(Folyt. köv.)

A Nagyváradi Takarékpénztár eladta palotáját

Nagyvárad, augusztus 2.

Érdekes ingatlanvásárlás ment végbe Nagyváradon. A Nagyváradi Takarékpénztárnak az Egyesülési-tér és a Teleky utca sarkán lévő palotáját a pénztárvezetősége három és fél millió lejtért eladta Andriška Károly dr.-nak.

Az ingatlanvásárlásnak érdekes előzményei vannak. A takarékpénztárt tudvalegyenleg a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelezési Intézet affiliálta, amely két évvel ezelőtt kényszeregyezséget kért. A bankvezetősége annakidején mobilizálni kezdte a vagyoni tárgyakat és így került a sor az említett palota eladására is.

NAGY ILONÁT MÁR KI LEHET HALLGATNI. Kolozsvárról jelentik: Megirtuk már, hogy a kolozsvári rendőrség letartóztatta Nagy Ilonát, Magyar-utcában lakó nőt, aki csak nemrég szabadult ki a nagyenyedi fegyházból. A nő, akinek a lakásán és pincéjében rengeteg lopott holmit találtak, a detektíveket megpillantva, marószókat ivott és csak most épült fel annyira, hogy a rendőrség megkezdte kihallgatását. Nagy Ilona a lopásokat nehezen akarja beismerni, tagadja azonban nem sikerül, mert Hosszu főörös is felismerte azokat az értékes festményeket, amelyeket rendeléséből elemelt. A rendőrség most abban az irányban nyomoz, hogy a tolvajnő állandóan Kolozsváron tartózkodott-e, mert rengeteg olyan lopott holmi van, amelyeknek a gazdája ezideig még nem jelentkezett.

BEKE A TURAY-KÉRDÉSBEN. Budapestről jelentik: A Ferencváros és a Hungaria a Turay-kérdést illetően békés megegyezést kötött. A népszerű futballista őszig kezdő lesz a Hungáriában játszik.

Az összefogott angol világbirodalom nem akar inflációt

Az ottavai együttesnek a „szabályozott értékpolitika” a gazdasági elve MacDonald távozását az angol fiatalok követelik

London, augusztus 2.

Jellemző, hogy még az estén, amikor a világ gazdasági konferencia széjjeloszlott, az angol világbirodalom küldöttei megbeszélésre ültek össze. Ez a nemzeti gazdasági autarkia eszméjének erősödése mellett bizonyít.

Az autarkia nem ment a birodalom szempontjából veszélyes lehetőségektől. Az angol anyaország máris panaszkodik, hogy egyes dominiumok az ottavai egyezményt túlzón módon alkalmazzák. Így következett be az, hogy

a gazdasági autarkiát nemcsak egyes dominiumokra, hanem az egész világbirodalomra érvényesíteni akarják.

A londoni értekezlet, amelynek határo-

zatát egyedül az ir szabadállam nem fogadta el, úgy döntött, hogy a birodalom belül az összes gazdasági és kereskedelmi kérdéseket közösen fogják tárgyalni s együttesen beszélnek meg a nehézségeket is. Különösebb nehézségek egyelőre csak a brit világbirodalom egyes államai között fennálló értékkülönbségek kapcsán mutatkoztak.

Időlegesen elvetették az inflációs pénzszerzés ötletét és a „szabályozott értékpolitika” mellett foglaltak állást.

Közös célnak jelölték meg a nemzetközi aranystandard visszaállítását.

Hogy egy aránylag homogén államterület keretén belül mily nehéz a gazdasági egyensúly fenntartása, arra mi sem jel-

lemzőbb, minthogy az értekezletet követő napon Kanadától átirat érkezett, amely tiltakozik az orosz fának olcsó angliai importja ellen.

MACDONALD VISSZAVONULÁSÁNAK KÉRDÉSE

A MacDonald-kormány újjaalakításáról szóló híreket, noha a világ gazdasági értekezlet fiaskója megrendítette a miniszterelnök helyzetét, nem szabad túlságosan komolyan venni. Egyelőre nincs másról szó, csupán arról, hogy

az ifjú angol generáció, mint minden más ifjú generáció is, nyugtalanodik és kopogtat az ajtón, hogy bebocsáttatást nyerjen. Az apák és fiúk harca — a politikában.

A brünni robbanás újabb részletei

Knopp nem akarta elvenni szerelmét és ezért robbantotta fel a szállodát

A merénylet még nincs meg, de a holtteste sem került elő

Brünn, augusztus 2.

A brünni szállodarobbanás ügyében a rendőrség végre befejezte a nyomozást, illetve megállapította azokat a tényeket, amelyek végre megmagyarázzák a katasztrófa okát.

Az újabb jelentések helyesbítik a neveket is. Minden kétséget kizáróan sikerült végre megállapítani, hogy a szálloda első emeleti szobájában ekrazit robbant és ezt az ekrazitot Bauer-Knopp szállította a szállodába egy bőröndben. Megállapították azt is, hogy miképpen jutott Bauer-Knopp az ekrazit birtokába. Februárban, mint alkalmi munkás a Merach-folyó szabályozásánál dolgozott. Innen lopta az ekrazitot.

Tisztázódott a Wieselsbauer Irmához való viszonya is. Az asszonnyal valóban szerelmi viszonyt folytatott, elvenni azonban már nem akarta, noha a szerencsétlen fiatal nő igen sürgette már a házasságot. Emiatt közöttük az utóbbi időben mérges nézeteltérések is voltak. Ilyen beállításban már kezd érzékelhetővé lenni az ekrazit-robbanás.

Bauer-Knopp, aki egyébként súlyos tüdőbajban szenvedett, elkeseredett és mindennel elégedetlen ember volt. Az asszony sürgetése, hogy végre vegye el feleségül, palóssággal kihozta a sodrából, hiszen ő többször kijelentette, hogy betegsége miatt nem gondolhat házasságra. Valószínű tehát, hogy gyűlölködő elkeseredésében vitte a szállodai szobába az ekrazitot tartalmazó bőröndöt s a robbanást szándékosan idézte elő. Holttestét egyébként még mindig nem ismerték fel az áldozatok között s így fennáll az a lehetőség, hogy életben maradt borzalmas merénylet után s jelenleg bujdosik.

A felrobbantott szállodát egyébként már az építésnél üldözte a balsors. Falainak felhúzása után, még mielőtt megnyitották volna, beomlott a lépcsőháza. Három munkás esett áldozatul ennek a szerencsétlenségnek. Ez 1898-ban történt. Pár évvel azután az egyik szomszéd emeletes házát érte katasztrófa. Ez is robbanás volt, gázrobbanás. Aztán a szemben lépő ház omlott össze s ez az utóbbi szerencsétlenség is hét halálos áldozatot követelt.

Németországban nem jósolnak eredményt Brandsch tárgyalásainak

„Románia mindig Németország ellenségeinek sorában állott” — írja a DAZ

Berlin, augusztus 2.

A Deutsche Allgemeine Zeitung legújabb száma „Németország és Románia” cím alatt vezércikket közöl. A cikk azokkal a hírekkel foglalkozik, amelyek a román sajtó jelentései nyomán megjelentek a németországi lapokban is és amelyek szerint Románia a közeljövőben Berlinbe küldi Brandsch Rudolf volt kisebbségi államtitkárát, hogy előkészítse a román mezőgazdasági termékeknek Németországban való értékesítését.

Ezzel kapcsolatban a lap leszegi, hogy Románia a világháború után állandóan ahhoz az oldalhoz csatlakozott, amely ellensége volt Németországnak.

Ennek a ténynek a tudatában valóban nem lehet sok kilátás arra, hogy Brandsch eredményesen végezhesse el azt a feladatot, amelyért kormánya Németországba küldi.

Ha Románia azt akarja, hogy közte és Németország között eredményes gazdasági kapcsolat keletkezhesse, úgy méltatniuk kell azokat az érdekeket, ame-

lyek Németország szempontjából mellőzhetetlenek s meg kell teremtenie a két ország között azt a hangulatot, amelyből a szorosabb kapcsolat kifejlődhetik.

A megszökött elmebeteg találkát ad a temetőben

Három testvérét gyilkolta meg az örült, aki a nagyváradi bolondok házából megszökött

Nagyvárad, augusztus 2.

Boros György, a nagyváradi elmebórház egyik ápolója két nappal ezelőtt ismeretlen körülmények között megszökött. Boros négy évvel ezelőtt

Kisjenőn hirtelen dührohamában három testvérét gyilkolta meg,

állítólag azért, mert ideálta nem hozzá, hanem Bodor Gyula soffőrhöz ment feleségül. A lefolytatott vizsgálat során megállapították, hogy beszámíthatatlan, mi-

re az elmebórházba utalták. Itt annyira javult az állapota, hogy többek között Bodor Gyuláné is meglátogatta.

Boros az asszony segítségével szökött meg.

Bodorné kijelentette, hogy Boros szökése után felkereste s kedden reggel hét órára találkát kért tőle a Rulikovszky-uti temetőbe. A rendőrség néhány rendőrt küldött a jelzett helyre, ahol az asszony és az ápolók segítségével sikerült lefogni Borost.

35 ezer dollár értékű kötvényt „sibolt”

Budapest, augusztus 2.

Kedden délelőtt az osztrák határon a magyar rendőrség feltartóztatott egy autót, amelyen Löwinger bécsi bankár, Leroykorp nyugalmazott osztrák katonatiszt és egy hölgy ült. Az autót átkutatták és a kutatás során 35 ezer dollár értékű magyar kötvényt találtak.

Löwinger bankár magyarázattal akart szolgálni a kötvények eredetéről, valamint arra vonatkozólag, hogy azokat miért akarja kiszállítani Magyarországról. Valamás szerint a kötvények ezelőtt is az ő birtokában voltak. A határrendőrség a magyarázat nem elégítette ki s azért a bankárt letartóztatta. Utitársait tovább engedték.

Stockinger osztrák miniszter budapesti tárgyalásai

Budapest, augusztus 2.

Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter Budapesten folytatott tárgyalásaival kapcsolatban a Pesti Kurír úgy tudja, hogy a Fertő-tó lecsapolásáról folytatott tanácskozások egyelőre megakadtak mert a miniszterek előtt nem fekszenek még kielégítő jelentések. Most szakértő bizottságot küldenek ki annak az eldöntésére, hogy nem volna-e a környék szempontjából helyesebb, ha a lecsapolás helyett a szabályozást határoznák el.

A Hegyeshalom-Bécs közötti vasúti vonal elektrifikálására vonatkozó meg egyezés létrejött. A munkálatok megkezdése tisztán az anyagiaktól függ. Egyébként pedig a tárgyalások minden vonalon eredménnyel jártak és befejezésükhöz közelednek. Elvileg a megegyezés teljes mindössze apróbb technikai kérdések végleges leszegzése maradt csak hátra.

Fabinyinak szerdán este Rómába kell utaznia s azért, amennyiben szűksége mutatkoznék, a közeljövőben a magyar bizottság látogat el majd Bécsbe, és fejezi be a megkezdett tárgyalásokat.

Szerkesztői üzenetek

Magánlevélben nem válaszolunk. Kéziratokat nem örzünk meg. Eredeti okmányokat ne tessék beküldeni, mert azokért felelősséget nem vállalunk.

Szobrász iskola. Szobrász akadémia Bukarestben van. Címe: Academia de bele Arte, Calea Grivitei 4. Az akadémia öt éves, vezetője Hahn professzor. Az akadémia a további felvilágosításokat szívesen megadja. — *Ügyvéd, Marosvásárhely.* Már korábbi szerkesztői üzenetben válaszoltunk Önnek. Elmondottuk, hogy a háborús irások iránt ma már a közönség nem érdeklődik, azoknak dívatja lejárt és így, bár köszönjük, de ajánlatát igénybe nem vehetjük. — *L. Lajosné.* 1. Az epéhollyag gyulladás gyógyítható, még pedig részben belgyógyászati, részben operatív úton. A kinemgyógyított epéhollyag gyulladás epéhollyag zsugorodást és különböző májzavarokat okozhat, sőt néha még rákot is. 2. A fejbőr kvarcolása a haját nem érinti. A kvarcolás időtartamát a szükség szerint mindig az orvos állapítja meg.

Cseresznyeírág. Nagyon kedves és hangulatos írását hetek óta őrizzük. Döcögős és bizonytalan stílus és ezért ebben az alakjában nem tudjuk felhasználni. Ha gondosabban és gördülékenyebben megírná még egyszer, helyet adnánk neki. — *„2000”.* Nagyon „hangos” írás. A mondánivalója lényegéhez viszonyítottan sok és nagy szavakat hallat. Higgadtan és konkrét formában többet lehet mondani. — *Cs. B., Konstancia.* Elismerő sorait nagyon köszönjük. A fiatalok problémáját állandóan ébrentartjuk, jobb és értékesebb szellemi megnyilatkozásukat közzöljük. Beküldött két verse egy vívódó lélek lírája. Helyenként finom és költői, de az egész hatása még zavaros. — *É. L., Petresti.* Az Ön nagyon értelmes levele megérdemelte volna, hogy magánlevélben küldjünk választ, mert itt a nyilvánosság előtt minden kérdésére nem lehet teljes öszinteséggel válaszolni. De talán így is kimerítő lesz a válasz: 1. Az érmellék különleges politikai és társadalmi helyzetét mi is nagyon jól ismerjük. Sváb — magyar — zsidó él ott egymás mellett, de voltaképpen egymás ellen. Valóban érdemes ott szociográfiai tanulmányokat folytatni. 2. Az aknamunkával tisztában vagyunk. Megszoktuk és nem félünk tőle. A tábor nem a kényszerítettekből, hanem az önként esatlakozókból szélesül tömegé. 3. A fiatalok száma kollektív bemutatkozás volt. Egyenként a tehetségeset ma is szívesen látjuk. 4. Nem Tomcsa Sándor hatáskörébe tartozott. 5. A vers kissé modoros, de jó és értékes. Hibája, hogy nagyon hosszú. Napilap nem bírja az ilyen terjedelmű verset. 6. A két tudósítást nem közzöljük. A esetet nemcsak megírni kell, de helyt is kell érte állani. Mire az ilyen „disznóság” a bíróság elé kerül, nem tudja állításait igazolni. Ilyen esetekben a cikk megírása előtt a szemtanuktól tanuk előtt tett írásos nyilatkozatot kell venni. 7. Írásait

mindig szívesen látjuk. — *L. László.* A nagyon érdekes és értékes adatot közöljük. Egyelőre nem foglalkozunk tovább az ügyvel. Az Ön által is említett cikkben leszegesztük álláspontunkat és várjuk a fejleményeket. Úgy látszik, lesznek fejlemények és akkor újból szólnunk kell. Ennél az alkalomnál az Ön adatait — engedelmével — szintén felhasználjuk. — *B. J., Lunca de Jos.* A kiadói hivatal közlése szerint előfizetése 1933. október 15-én jár le. — *Elek Mihályné, Nagyszeben.* Közölje pontos címét Boldizsár Nusi kozmetikai műtermével, Medias. B. N. Önnél akar nyaralni, de címét elvesztette. — *Özn. D. A., Brassó.* Előző levelét nem láttuk. A kértettség cím felkutatásával egyidejűleg megbíztuk marosvásárhelyi munkatársunkat. Mihelyt a válasz beérkezik, e rovatban Önt is tudósítjuk. — *„Beszélgetés magammal”.* Küldjön újabb kéziratokat. A „Beszélgetés magammal” című vers kéziratát ismételje meg. A lap megindult. Magánlevél rövidesen megy. — *Sz. Gy., Simeria.* 1. A statisztikai évkönyv a kérdésre nem ad felvilágosítást. A Müller-Jabuschban a Romániáról szóló fejezetben ezek az adatok szintén hiányoznak. Egyedül a Nobel-féle 1925—26-os Handbuch des Staatsmanes című műben találjuk a követező adatokat: 12,3 millió román, 1,7 millió magyar, 850.000 német, 650.000 magyar és kisoros. E szerint a statisztika szerint Romániában 810.000 zsidó él. — *Vaska Géza* statisztikája viszont a „magánúton közölt” 1921-es népszámlálás adatait így ismerteti: 10.908.510 román, 1.755.143 magyar, 1.023.800 orosz, 847.700 zsidó, 706.500 német, 323.400 bulgár, 61.571 szerb és 339.076 török, tatár, örmény. 2. Tessék a sporttudósításokat alkalomadtán beküldeni.

Rövid sporthirek

Poulieff és Cantacuzino román teniszbajnokok a hét folyamán Amszterdamban utaznak. Ők képviselik augusztus 15—16-án Romániát Hollandia ellen a Davis Cup 1934-es évi selejtezőjében.

A nagyváradi derbi a NAC csapata 2:1-re verte a Törekvést.

Ausztus 12—13-án nagy atlétikai versenyt rendez a MAC Budapesten. Az Európában turázó amerikai atléták és a legkiválóbb finn atléták vesznek részt a versenyen. Augusztus 20-án Bukarestben *pendégszerepel a turacsapat*, ahol a *Stadiul Roman* rendezésében nagyszabású atlétikai versenyt rendeznek.

A *Ferencváros—Hungária* mérkőzést augusztus 27-ről november 5-re halasztotta az OTT, az evezős Európabajnokságokra való tekintettel, mely ugyanabban az időpontban lesz.

A nagybányai *Tricolor—Soimii* nemzeti bajnoki selejtező mérkőzést a nagybányaiak megóvták, bírói tévedések címén. A központ az ezen a címen beadott óvást aligha fogja tárgyalni.

Dakrysol hajtápszer

(Cholesterin, kén, tojásfehérje, növesztő hormonok)

A fejmsszáznak három módja van, amely a fejbőr mesterséges táplálását elősegíti és a vérellátást emeli.

1. A haj természetes fesztése, amely a sűrű fésűvel való fésüléssel keletkezik.

2. A fejbőr lekopogtatása puha, nem szurós hajkefével. Reggel és este 5 perc elegendő ahhoz, hogy a fejbőrt vörössé és vérbővé tegyék.

3. A fejbőr dörzsölése felfelé és lefelé, kifeszített ujjakkal; ezáltal a véredények kitágulnak és meglazulnak. (Rázómasszázs.)

Egész rossz az a masszázs amelyet hüvelykujjal végzünk, mert ezzel a bőr és a koponyacsont közötti amugy is kevés zsírpárnát szétörzsöljük.

Ilyen masszázzsal kapcsolatosan a Dakrysol hajtápszer kétszeresen hat.

Dakrysol hajtápszer és szappan minden szakmabeli üzletben kapható.

Prof. Dr. F. Sigmund fiziológ. laboratóriuma, Stuttgart

Keresek 150—180 000 Lei tőkével betársulást

olyan helyre, ahol magam is mint tisztviselő vagy vezető aktív munkakört nyervehetnék, vagy pedig állást ahová lenni öszzeget mint biztosítékot adhatnám. Mérlegképes könyvelő vagyok, mindhárom nyelvet szóban és írásban birom. Ajánlatok „Existencia” jellegre a kiadói hivatalba kérem.

KUNCZ ALADÁR:

FEKETE

KOLOSTOR

c. regénye a könyvnap alkalmából új, olcsó kiadásban jelent meg. Egész vászonkötésben ára 90.— Lei, utánvétellel 115.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. sz.

Biri néni

szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100.— lej. Postán utánvétellel szállítja a Brassói Lapok Könyvostálya.

Országuti Pullmann

Brasov—Sinaia—Snagov—București (TAXICO S. A. R.)

leszállította az autóbussz-viteldíját:

Brassóból—Bukarestbe. 250 lej

Brassó—Bukarest és vissza 400 lej

Indul naponta a Korona-szállótól 6³⁰ és 17³⁰ órakor. — Felvilágosítást és jegyet a Korona-szálló ad.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

ELADÓ HÁZ Brassóban, (Szent János-utca 22. házszám alatt). Közlebbi, információ ad ügyvédi iroda, Lensor 20. 12236

Restaurant-bodega, italmérséssel, nagyforgalmu helyen, családi okból átadó. Cím 12274. szám alatt a kiadóban.

MAV. CSEPLŐSEKRENY, golyós, 6—8 HP., magánjáró és Fordson traktor azonnal eladó. „Vulcan” Timisoara, IV. Eötvös-utca 15. 12277

Kis CSALÁDI HÁZ ELADÓ. Brassó, Szentpéteri-ut. Repülőgépgyárral szemben. 12283

BETÉTKÖNYVEKET VESZ „CARMEN” ÜGYNÖKSÉG, FOGARAS. 12324

Lakás

Kiadó modern lakás, 3 szoba, fürdőszoba, kert, szeptember 1-től. Brassó, Transilvania (Raktárház)-utca 4. sz. 12237

1 szoba, konyha kiadó. Brassó, Felsőfővény-utca 6. 12323

Állást nyer

Inast felveszek szobafestés és mázolás iparhoz. Cím 12239. szám alatt a brassói kiadóban.

Kevés tőkével rendelkező hölgyek biztos megélhetést biztosíthatnak maguknak. Erdeklődők leveleiket Kulesár Irén, Postrestante Fügüras címre küldjék. 12284

Rentabilis vállalatához 25 ezer lejfel társat keresek. Biztos megélhetés, Brassó, Kórház-utca 43. 12331

Levelezés

Melyik nemesen gondolkodó, boldogság után vágyódó uriember óhajt egy kedves asszonyt megismerni. „30—40” jelige alatt a brassói kiadóba kérem. 12321

Vegyes

„Lloyd” menetjegyiroda, augusztus 1-től újból a brassói tanácsház épületében működik. 12254

Zongoraoktatást ad végzett konzervatorista. Brassó, Alsófővény-utca 12-a. 12286

Impotenciát garanciával megszüntetek. „Laboratórium”, Brasov, Str. Joan Rațiu 4. Válaszbélyeg. 12306

Társulnék komolyabb egyedülálló nővel, ki elsőrendű konyhát, vendéglőt, vezetni tud. „Kifőzés” jeligére a brassói kiadóba. 12322

Brassói Lapok

apróhirdetése a legolcsóbb, mert mindenková eljut, tehát mindenütt olvassák.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Brasov—Brassó